

Lenang: Bible for 1 Thessalonians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians,
Galatians, Jude, Philemon, Philippians, Revelation, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Galatians

Chapter 1Patebi Walingu ti Paulus

¹Walingu ti Paulus, nama jadi rasul da mula wali tu raramaiya, taka walingu ti Kritu Yesus dangu i Allah Ama nama pakiduya Yina walingu ta jonga tu mati. ²Dangu jala, walingu ngara dukka oli dadi li pawe dama oli ga, duma kaboguru ta Galatia. ³Anugerah dan damai sejahtera dumamu yummu walingu ti Allah Amada yita dangu Muri Yehu Kritu, ⁴ nama pama yilla wikung-Na mula na doku jalada yita peku napa luputu da yita walingu ta rahi nama da hamu kana pa tubang napa wukku nai Allah dangu Ama da yita. ⁵Duma naiyaka Yinna Na kabibak lodu lupangu. Amin. Nama Nina Hanya Hau Injil Ana ⁶Yanu ku b'arang, lalu gehamu yummu bumu kadenga Yinna, nama ka yekagu lewat anugerah Kritu, dangu hagang ta injil hawayuku. Taka yina, nida da tuma pira dama pama hariwatu yumu dangu nama buhang pakabalikiya na Injil Kritu ⁸Hama tu jalla, yanma atau na hatu malaikat walingu ta surga na li pakagi yimmi injil nama pahelu garraiya napa hawingu patomagimi ti yimmi, napa jarriyaka yinna! ⁹Pahamana napa hawingu panewima nama lapahu dangu ta rahina ya ku panewi baligiya, ba nikangu tu ma patomagi ti yummu injil nama pahelu wengu garraya nama hawingu katakimu, tunaka kana pajarri. ¹⁰Garraiya ta rahina nucu ku manyarana napa o'ang walingu ta tu rara atau napa o'ang walingu ti Allah? Atau apakah napa kamagu pa ohaya na tu rara? Jiaka ku kama pa ohaya na tu rara, maka yanu da atanai Kritu mawoka. ¹¹Olidadi, ku rijung peku komu pena ba tunaka na Injil napa hawingu pekagu da jiamaya na Injil padowu tu rara. ¹²Daku kayi maya nama walingu ta tu rara, atau ku katuturiya nama walingu ta tu rara, taka ku katakiya walingu ta tiki nai i Kritu Yesus. ¹³Mula, yumu murangiyaka ta pata murukugu nama lapahu walingu ta agama Yahudi, ku pamayillaha daka kaboguru ni Allah dangu pajukang peku kada ruha. ¹⁴Lali ta ngora pinguwa ta dalu agama Yahudi, ku rihuha da oligu da ra'ja dadigu dama nida ta bangsagu. Lali canniwa ta dalu boku karawaiya na pata gadikku boku appugu. ¹⁵Taka yina, ba tunaka i Allah, nama padona memaga ba walingu ta kabu ina gu pa dangu nama kayeka ga mula ta namu pa ayingu-Na, na pa olaga kengu ¹⁶bana pa itta ge ya na Ana-Na ta ati gu peku kaku piaku boku patoma naiya na ngaraNa ta jonga tu rara nama da Yahudi ya, daku ka dingi a panou walingi ti hera-hera. ¹⁷Yanu ka daku loma ta kota Yerusalem boku pa tabuk danga da yidda dama hawingu jadi rasul ba da'dipa yannu, taka yina ku regangu boku halaku ta wilayah Arab dangu ku bali ta kota Damaskus ¹⁸Ta tilu duna nama lapahu, ku halaku ta kota Yerusalem peku patada danga nai Kefas dangu engang ti yinna dalu hau bulu lima ladu. ¹⁹Taka jia yina, daku itamang ha tu rasul-rasul hawayuku, hanya ji'a ya i Yakobus, angu wuanai Muri. ²⁰Ku pamannu gimmi na atimu garraya napa tuluhu gu ti yimmi da jiamai ya nama kabaliku ²¹Manga ka nu, ku halaku ta tanah Siria dangu Kilikia. ²²Yanu da'di pa da tada pahamuwu ta kabogur Kritu nama nina ta tanah Yudea. ²³Yida da kali rangu, "Yina, tama lapahu pama yilla da yita, nucu ladu na taka patoma na na lipa we gidda ya nama lapahu na pajukang bana paruhaiya." ²⁴Dapa ohaya i Allah mula gu yannu.

Chapter 2 Pengakuan Da Rasul Ngera na I Paulus

¹Ta hau kabulu patu dungu nama lapahu, Ku Bali ta kota Jerusalem oli ma Barnabas dangu ma arena I Titus. ²Ku halaki mula na napa newi dangu peku pa torraha daiya na Injil napa patomagi ta jonga tu habali tu Yahudi. Taka yina, ku pahalaki ya wengu pa jabur meha da yida dama ningu pengaruh da peku kana torraha napa halaku gu dangu napa pahalaku gu dana wala wengu ma ³Tunu jalana, Titus napa aregu, dana sunat ma jiapa laka yina tu Yunani ya. ⁴Nama tuna ya na terjadi ya mula nida da oli dadima dama kabalingar dama tama kawanar bada kacinu ya na aloga nama nina ti Yesus Kritu peku kada helu pa balima ta makapatang. ⁵Taka yina, yanma dama manudu ma ti yida ha wutupun peku na manang Injil li pawe kana engang ti yummu ⁶Taka Yina, walingu ta tu nama pangora nu, na nama didung na dana paka ihuk ma duma gu yanu mula i Allah dana paka hika mangu, da ni'ang taba gara-gara na ta duma gu yanu. ⁷Ta kabalina, da ita wa pa tunaka ti yani ya na doku tidung na Injil ba patoma nai ya ta tu nama da sunat, hama tunai Petrus nama doku tiduna na Injil duma na tu nama bersunat, Yina jala nama ramma lewat yanu bana jadi rasul duma da tu dama waling ta Yahudi. ⁸Ta habali ni Yakobus, Petrus, dangu Yohanes napa botungu sebagai saka guru na kaboguru na pada wiku na anugerah na una ga, da ungu lima awana ka hauwungu ti Barnabas dangu ti yanu peku kama halaku ta tu dama da walingu ta Yahudi, taka yida da halaku ta tu dama bersunat. ¹⁰Da kadingi ma peku kama nami ha da tu dama milla, jiyaka nama wolu wa yanu baku pakalua boku pahalaki ya. Paulus Na Ita naiya Na Jalana i Petrus ¹¹Taka jia yina, ta rahu mena i Kefas ta kota Antiokhia, ku ka bailang boku gabana mula lali jala ya. ¹²Mula ba dadi pa bana me na tu nama walingu ti Yakobus, Kefas hawingu damang naiya bana ngangu dangada da tu nama da Yahudi ya. Tunaka nu, ta rahi me'da, na pa hikka wikuna mula hawada nai da tu dama sunat ¹³Da tu Yahudi hawayiku dapa keru munafik danga da, jia pai Barnabas jala na pa irungu ta kemunafikan da yida. ¹⁴Baku ita ha da padowi nama da pa irungu na manang Injil, mangka ku wegi ya i Kefas ta haga tu dangu, "Jiaka yumu tu Yahudi muruk hama da tu Yahudi, gahama nimu ka bumu rujji ya nama da tu Yahudi bana muruk hama tu Yahudi ?" ¹⁵Yitaka tu madadi ma jadu muru parengu Yahudi dangu da tu doku jala walingu ta habali parengu Yahudi. ¹⁶Ba tuna ka nu, ta pena ba da ni'ang ha tu napa manang mula na pahalaki ya na Hukum Taurat, hanya ji'a na lipa we ti Yesus Kritu. Dangka jala, yita ma lipa we perhaya ti Yehu Kritu peku ta manang ta lipa we ti Kritu, da mula ba pahalaki ya na Hukum Taurat. Mula, da ni'ang ha tu ma padenung mula bana pa halaki ya na Hukum Taurat! ¹⁷Taka jia, ba lumu na peku na pamanna da ti Kritu, ta pad'da wiku da ba ningu jala da, wedaiya ka i Kritu jiaya ka nama pajolang doku jala? Dana pa denung ma! ¹⁸Jiaka ku pa kiddu bali ya napa wehar gu, ku pa itta wiku gu tuna ka yanu jiwa ka tu ma padowi ya na jala. ¹⁹Mula, ta hukum Taurat, ku mati ka mula Hukum Taurat peku ku koli na na muruk ti Allah ²⁰Yanni pa hawingu arikka arenai Kritu. Da helu yanni maka mamuruk, taka jiyaka i Kritu nama muruk ti yanu. Na muruk nama nina ta tolu tada ihu gu ya jiyaka na muruku na lipa we perhaya ti Anak Allah, nama namu pa ayingu dangu nama pamayilla wikuna mulagu yanu. ²¹Daku paka rabamaiya na anugerah Allah jiaka nama manang na me wengu Hukum Taurat, wala wengu anaika na mati nai Kritu!

Chapter 3Na tu Perhaya Na Manang Wengu Iman

¹Oh yummu, tu Galatia ma katoba ! Herakah ma pagollu mi yimmi? Dau itamaiya ta haga matumu i Yehu Kritu da harikkai ya ta kaboguru dangu? ²Ha ngena napa buhang paka tanagu ti yummu, malla mu katakiya i Ngahu Macua mula mu manudduna Hukum Taurat, atau mula bau rangi ya wengu lipa we perhaya? ³Lali katoba pa wingu wu yummu? Mu ka wungaiyaka wengu Ngahu Macua, malla yummu ta rahina ya mu buhang bumu pajappu ya wengu kabaluk ati? ⁴Kahewa ana na mayillamu nama lali danguya –jiaka memang nu ma walawengu ya? ⁵Batunaka nu, Na uggiya i Ngahu Macua ti yummu dangu na ramma giya na tada barang ta jonga mi yimmi mulana ka bu pahalakiya na Hukum Taurat, atau mula bau rangi ya wengu iman? ⁶Hamana ka batunai Abraham nama perhaya ti Allah batunaka nu na kiragiya nama manangu. ⁷Mulanaka nu, ta pena ka jiyaka na tu nama beriman napa tikki ana nai Abraham, nama pena tama lapahu batunaka i Allah na padenuda da tu dama walingu ta Yahudi mula iman, naha hawingu mangulu bana patonai ya na Injil ti Abraham wengu panewu, "Da ngara dukka bangsa na pamaringu ha mulana yummu." ⁸Jadi, yidda dama beriman da pamaringu pama lala ha arengu i Abraham, da tu dama perhaya nu ¹⁰Ngara duka na tu nama pakadakung ta parama Hukum Taurat nina ta padeka, mula nina nama patuluhungu: "Napa padekang herraya ka na tu nama dapa namatu ta ngara dukka na nama patuluhungu ta kitab Hukum Taurat dangu ba pahalakiya." ¹¹Batunaka nu, na torrahaka da ni'ang ha tu nama padenung ti Allah mula Hukum Taurat, mula "Na tu padenung na muruku mula lipa we perhaya". ¹²Taka yina, na Hukum Taurat dapa palatama ta lipa we. Na gabba na, "Na tu nama pahalakiya na Hukum Taurat na muruki ya". ¹³I Kritu nama hepa da yita walingu ta padekang Hukum Taurat wengu na jadi padekang ti yitta, mula nina nama tuluhungu, "Napa dekangu na tu nama kaderung ta yia harika!" ¹⁴Wengu ba nida ti Yehu Kritu, na maringu malala Abraham na toma ta tu nama da walingu ta Yahudi peku wengu lipa we yita ta katakiya i Ngahu Macua napa hawingu pa jajingu nu. Napa Jajingi ni Allah dangu Hukum Taurat ¹⁵Oli dadi gu, ku paittagi ya na contoh ta muruku ta laddu-ladduna: Jiaka na pajajingu na sah ka, jiapa laka hanya pajajing tu rara, da ni'ang ha tu ma padirra ya atau mataba nama nina ta pajajungu nu. ¹⁶Ta rahi na ya, na pajajingu nama toma nai i Allah ti Abraham dangu hagang ta ana-ubbuku na. I Allah da we'amana, " ... hagang ta ana-ubbuku na," nama patutungu ta dangu ana-ubbuk ku," taka napa tutungu ti ha tu, jiyaka i Kritu. ¹⁷Na wukku gu, Hukum Taurat nama hunga 430 dungu tahabalina nu dapa piaku mana ba padirra ya na pajajingu napa awingu pa sah nai Allah. Batunaka nu, na pajajingu nu dapa piaku mana ba dapa nina. ¹⁸Jiaka warisan ta palatana ta Hukum Taurat, maka na warisan nu dapa helu palata amana ka ta pajajingu. Taka jia, Allah na unnaiya ti Abraham lewat na pajajingu. ¹⁹Batunaka nu, garrik na di nina Hukum Taurat? Hukum Taurat di ungiya mula napa jala, lodu na ana-ubbuku da me garraya na pawukku na pajajingu nu di padowiya. Hukum Taurat ta pahalakiya lewat da malaikat wengu perantara. ²⁰Taka yina, perantara dapa mewakili ha tu'ama, batunaka i Allah jiyaka nama ha tuna. ²¹Jiaka ba tunaka, na Hukum Taurat na pagabbang danga na pajajingu ni Allah? Jia yina da'amangu! Jiaka na Hukum Taurat ta unguyi ya peku na ungu muruku, nama manang na luhu walingu ta Hukum Taurat. ²²Taka jia yina, Kitab Suci hawingu memenjarakan ngara dukana dangu na tu nama nina ta doku jala peku na pajajingu wengu lipa we ti Kritu Yehu dangu ta uyya ti yidda dama perhaya. ²³Ba dadipa na lipa we ba nina, yita ta kogung da ta wawa Hukum Taurat, na pattuda hama ata lodu toma ba nina na lipa we. ²⁴Ba tunaka nu, Hukum Taurat jiyaka nama totuda lodu i Kritu na me peku ta manang wengu lipa we. ²⁵Ta rahina ya, na lipa we nina ka. Yita dapa helu paki maya na Hukum Taurat bana totu da yita. ²⁶Ti Yehu Kritu, yita ngara dukana jiada ka da ana nai Allah wengu lipa we. ²⁷Yimmi ngara dukana napa awingu ihu ti Kritu pakiya ka i Kritu. ²⁸Da ni'ang tu Yahudi atau tu Yunani, ata dangu tu kabihu, moni dangu awini mula yimmi ngara dukami hau mi ti Yehu Kritu. ²⁹Jiaka yummu dumanai Kritu, yummu jiauwu ka ana-ubbuku ni Abraham dangu ma puwungu api uma hama tuna napa jajingu

Chapter 4

¹Napa wuku gu, ba na ahli waris nu ba anikkipa, da ni'ang heka na na ata malaka jiaeyaya nama duma dabba na. ²Na nina ta wawa kuwaha pengawahu dangu ma uruhu ya na koru uma lodu toma ya na rahi walingu ta amana³Tuna nu jalla yita, ba anikku da, na pa ata da i mangu tana. ⁴Taka yina, na ladu parahungu ta toma ya ka, Allah na palewa ya na Ana-Na, nama dadi walingu ta ha tu awini dangu na dadi ta wawa Hukum Taurat, ⁵peku na poddaha pa warahu ha yidda nama nina ta wawa Hukum Taurat peku ta katakiya bana jejukku da peku jadi ana-NA⁶Mulanaka yimi jiamika ana-Na, Allah na palewaya na Hamawu Ana-NA ta dalu ati da, nama ka yekangu, "Abba, Bapa." ⁷Jadi, yummu da helu ata mauka. Jika yumu jiauwuka ana, Allah na wolu wu yummu ahli waris lewat tu Kritu.Abi Na Pa ata bali mi i Mangu Tana⁸A nana, bu dau tada ya i Allah, yumu ata wu garraiya nama da walingu ti Allah. ⁹Taka, ta rahina ya, k'adang tada ya i Allah atau bana tada wu i Allah, taka helu gaha manimu bumu hagang bali ta mangu tana nam hamawul dangu nama da ningu guna na? Taka yumu mu buhangu na pa ata bali wu?¹⁰Mu pahalaki ya na b'abu ta ladu-ladu na, ta wula-wula na dangu ta dungu-dungu na!¹¹Ku hawaddana na kabutta gu napa padowu gu hagang ti yummu wala wenai ya.¹²Ku kadingu wu, oli dadi gu, mu pahama ga yanu mula yanu ku pahami gimi yimmi. Da ni'ang jalu mu ti yanu. ¹³Mu pena, ta kawunga na ku lipa peka ya na Injil ti yummu mula na katiwwu napa p'addamu. ¹⁴Jiapalaka na hada tolu gu jiaya na ujian ta duma mu, dau ka tadak wemaga dangu dau tolak mauwa. Takabali na, mu payema ga mu pahama ga malaikat Allah, hama yannu Yehu Kritu!¹⁵Gahamanina na maringu malala napa paddamu ta rahina ya? Mula, ku piaku na boku loluk deya tama lapahu, jiaka, bou duttu ha da mata mu dangu mu uggaia dou relana mana. ¹⁶Ta rahi na ya mu gabba ga mula boku pa ittagiya nama hammu ti yummu?¹⁷Ningu tu ma pajukang bana kolu gu, da wengu pa wuku hammu mana. Da buhang bou donang meha wengu manung bu manyarra da yidda. ¹⁸Hammu mannai ya ba pakalua pahalaki ya nama patutungu tama hammu, da jia'ama ba niga yannu.¹⁹Yimi ana gu, mula mi yimi, ku rela boku taguna na hiddu pa ana lodu toma i Kritu nina ti yimi. ²⁰Ku manung, bana piaku ka kata pa arengu ta rahina ya dangu komu pahepage ya na ngahaligu nama dukka na boku haga gimi yimmi.Hagar dangu i Sara da jadi contoh²¹Panewi ya ti yanu, oh yumu nama buhang pamuruku ta wawa Hukum Taurat, yumu dou rangi maiya ma Hukum Taurat? ²²Mula nina nama tuluhungu, Abraham napa anangu tuma dua moni; na hatu na d'adi ya walingu ta ata awinu na, dangu na hatu walu ke na d'adi ya walingu ta awinu kabihu. ²³Taka yina, na anik nama d'adi walingu ta ata na dadi mula ka balikku ati, taka na anik nama dadi walingu ta awinu kabihu na dadi mula pa jajingu²⁴Itaiyaka na kalarat ya kana jadi tada mula da tuma dua awinu da woli duada tada pajajingu. Na ha tu jiaiyaka na pajajingu walingu ta Paledi Sinai dangu na pa anangu ata. Jiaya ka yina i Hagar. ²⁵Tunaka nu, Hagar na tada na Paledi Sinai ta tana Arab, hama tuna ka na Yerusalem ta laduna nu mula bana muruk pa ata arengu ana da.²⁶Taka jia, na Yerusalem jiaya ka na awini kabihu, dangu yina jiaya ka na ina da yita. ²⁷Mula nina nama tuluhungu, "mu riki wiwi wala mata ka, oh awinu wotu, nama dapa ana. Mu padodur ka dangu mu lodu ka, oh yumu nama dama paddaya na katiwu pa ana. Mula, na rihu padangu anik walingu ta awinu donang, walingu ta awini nama ningu layu na."²⁸Oli dadi gu, yimi jiamika ana pajajingu hama i Ishak. ²⁹Ta rahi na nu, anik nama dadi wengu kabaliku ati na pama yillaya na anik nama dadi walingu ti Ngahu Macua. Hama tu nina nama nina ta rahina ya.³⁰Taka yina, garra ya napa wena ta Kitab Suci? "Kehana ka na ata awini arengu ana na mula ana ata awinu nu dana piaku a bana jadi ahli waris pa arengu na ana awinu kabihu." ³¹Tunaka nu, oli dadigu, yita da jama da anik walingu ta ata awini, taka yita wali da ta awini kabihu.

Chapter 5Kritu Na Hawingu pa Pahilu da Tu Perhaya

¹Mula na pahilungu, Kritu na payela da yita. Mulana kanu, mu denguru madungka dangu abi helu pa bunu wikumu wengu pa atangu. ²Mu rangika! Yanu i Paulus, nama wena ti yimi jiakami pa o'ana na sunat, Kritu da ningu guna manaka ti yumu. ³Ha daka wali ke, ku panewi gimi ti herayaka nama pa o'ana sunat bana ma nuddu ya na Hukum Taurat. ⁴Jiaka yumu mu pa jukangu bu padenungu wengu bou pa halaki ya na Hukum Taurat, na muruku mu na pa ihang walingu ti Kritu dangu mu kadengami ka na maringu malala⁵Wengu Ngahu Macua, Wengu lipa we, ta patenaka na pabuha ati wengu manang. ⁶Mula, ti Yehu Kritu, bersunat atau dapa sunat da ningu a garana. Jiaya na lipa we nama rama napa namungu nama ningu artina. ⁷Yumu mu palengu wengu hamu. Heraya ka nama pakaraba wu bou pahalaki ya nama manang? ⁸Nama tungu nu da walimana ti Yina nama pa dowu gu yumu⁹Ha wutu a ragi na ngara dukana na adonan na pupangu ya." ¹⁰Ku mannu gu ti Muri ba tuna ka yumu dou kabilungu ma ta pa ngadang hawayiku. Taka, heraiya ka nama pahajaluru wu na koluna na wudana¹¹Ba tunaka nu olidadi gu, jiaka ku pa toma kana na sunat, gariknaka yanu ta pama yilla wa? ba tuna ka nu, nama pakarabangu hagang ta harika na mahebar ka. ¹²Ku rijungu yida dama hasut tu yumu da kebiri wiku da.¹³Olidadu gu, yumu da kayeka gu peku mu bebahu. Taka yina, Abi paki diya na bebahu dangumu bu muruk tama kapatang, taka mu panamu duangu wiku. ¹⁴Mula, ngara dukana Hukum Taurat hawingu patuppiyaka ta dalu firman ya, "Mu nami ya na olumu pa tu hama na tada tolu wiku mu." ¹⁵Jiaka mi pawitu wikumu dangu pangangu wikumu, mi pa atiya peku abi mi pamati wikimi.Na pawuku Hamawu na pagabangu Na Kabaliku Ati¹⁶Mangka, ku panewigi mi, mi muruk ka ti Ngahu Macua, maka dimi padowu maiya gara ya wuku ati ta kabalik atimu. ¹⁷Na pawuku kabalik atimi na pagabang na pawuku Hamawumu, dangu na pawuku Hamawu na pagabang pawuku kabaliku ati, mula da duadana da kawera pagabangu, peku abi mu padowi ya gara ya na pawukkumu. ¹⁸Taka jia, jiaka da irrumu i Ngahu Macua, da nima gu ta wawa Hukum Taurat.¹⁹Na wudda kabalik ati ta itaya ka, jiaya ka na jabbu ropang, nama irak, na kabalik ati, ²⁰Ta nyabba, ta hidu ati, ta pakayiwak, bani doku, ta pagabang, ta pabera, ²¹ta arawungu ati, ta mawuk, ta babu bakul dangu dama pahamangu. Ku panami gimi laduna ya, hamana napa napa namigimi tama lapahu, heraiya ka nama pahalaki ya nama tungu nu dana katakimaya na Hangaji ni Allah.²²Taka yina, wua i Ngahu Macua jiyaka na panamungu, na riki wiwi wala mata, na agi ati, na maloga ati, na karadak ati, na pata hamu, na manudu ²³na malijang pata, na maloyang pangadang. Da nimang hukum ma gabada ya. ²⁴Yida da duma ni Yehu Kritu da harikka ha da kabalik ati da dangu da pawuku da hamu da.²⁵Jiaka ba muruk ti Ngahu Macua, malla ka pahalaki ya na pawuku ni Ngahu Macua. ²⁶Abi pa ngaba wikudi da, na pawera pagabang, atau na pawera iri hati

Chapter 6Ka wera pa Tulu Wiku da

¹Oh oli dadi gu, ba nikangu ka oli da nama patoma da bana pahalaki ya nama jala, yumu ma pena nama hamu mu pabalina na tu nama tuna nu wengu dewa mapahu. Mi pa ati wikumu peku abi mu pa irhungu. ²Ka wera pa tulu wikumi bimi hagana nama buatu peku mu panamatu na hukum Kritu. ³Jiaka nikangu tu ma pajaga wikuna, taka nama patubang dana padenungu ma, maka hamana ka bana kabalingar wiku na. ⁴Malla ka hatu-hatu kana kama wiku ya na pata na. Mangka nu, peku kana bakul ati ka bana itaya na patana taka da wengu bana pahama wiku mana ta tu hawayik ku. ⁵Mula, yita tu rara na buatu wiku ya na doku na. Pa daing ka ba Pahalaku ya Nama Hamu ⁶Heraya nama kolung peka walingu ta pulungu ni Allah kana bariya ka nama hamu ta tu nama pekana. ⁷Abi na takabalingaru. Dana piaku mana ba majolu wena i Allah mula na kolumana garaya napa dowuna. ⁸Na tu nama pamulaiya na kabaluk ati na koluna nama mohung walingu ta kabalikatina. Taka yina, na tu nama pamulaya nama walingu ti ngahu macua na koluna na muruk nama palupang walingu ti Ngahu Macua ⁹Abi ta ojama ba padowu ya nama hamu. Jiaka na meka na dunguna, yita ta koluna mala abi ta manyerah wena. ¹⁰Mulanaka nu, ba kolukana na aloga, mallaka kata padowuya nama hamu ngara dukana oluda pa tu, pa tutu mehang yita tama pa oli dadingu ti Muri. Paulus na Patuppiya na Huratna ¹¹Hitaya ka ba lali bakul da huruf napa tuluhu gu ti yumu wengu lima wiku gu. ¹²Yida dama pa takana nama hamu walingu ta pinu tana da rujjuwu peku bu sunat. Yida da padowu ya nama tungu nu peku abi da mayilla mula harikka na i Kritu. ¹³Yidda dama sunat ka d'ada ma nuddumaiya na Hukum Taurat, taka yida da rijung peku mu sunat, peku kada jaga ati wegu wu bu sunat. ¹⁴Mali dewaka gu abi ku ngaba wiku gu peku taji ji'a kaiya ku bakul ati ta harikka nai Muri da, Yehu Kritu. Lewat harikka-NA, ta pinu tana na harikkaiya ka duma gu yanu, dangu yanu duma na pinu tana. ¹⁵Ta sunat atau dapa sunat garraiya ka na ihuna. Nama ka ihuk jiaya ka ba jadi ciptaan baru. ¹⁶Ba herraiya ka nama pahalaki ya na aturan ya, tunaka na wai maringu wai malala na purungu ka ti yida dangu ti Israel duma na i Allah ¹⁷Ta patupungu na, abi nidingu tu nama pakarabawa yanu mula ku nidaya na tada-tada ni Yehu ta ihu gu. ¹⁸Oli dadi gu, dewana ka napanamungu ni Muri Yehu Kritu nina bu arena ta tolu hamawu mu. Amin

Philippians

Chapter 1Patebi walingu ti Paulus dangu Timotius

¹Walingu ti Paulus dangu Timotius, wicu palimana i Yehu Kritu, hagan ta tu perhaya ti Kritu Yehu nama nina ta Filipi dangu ta pa ama paina jemaat dangu majelis: ²Na wai maringu wai malala dangu pa li aloga li magawa walingu ti Allah, Ama da yita, dangu Muri Yehu Kritu na koru gallu mu yumu ! ³Ku palangu hagam ti Allah kira pirangu ya boku namu wu. ⁴Nigi mi yimi ngara duka mi ta dalu habayang gu, ku habayang wengu riki wiwi wala mata ⁵mula na kahaungu mi bimi lipa peka ya na Injil walingu ta ladu kawunga na toma ta ladu na ya. ⁶Na madungu na ati gu ba tuna ka Yina nama kawunga ya na parama hamu ta jonga mi yimi, Yina jala nama pa tuppuna lodu toma ya na rahi na i Yehu Kritu. ⁷Na malangu taka na boku pad'aya nama tungu ya hagam ti yumu mula yumu nigu ta ati gu. Tukan na maniga ta penjara hamang ka boku ugu tulu oligu dangu peneguhan na Injil, yumu hawingu jadi oli rama gu ta waimangu wai malala ti Allah. ⁸Allah jiaya ka na haka hia gu, ba lali nami taka gu mi yimi ti pa namu pa ayingu ni Yehu Kritu ⁹Na habayang gu :Dewana na pabuhangumu kana tabangu, wengu pengu makattu mu; ¹⁰peku mu piaku bu panamatu na nama hamu; peku mu hamu ati dangu dau irrak a ba toma ya na ladu nai Kritu; ¹¹dangu mu dedu pata ma denungu nama walingu ti Kritu Yehu tuna ka na biha dangu pa oha nai Allah. Na Mayilla nai Paulus na Pagehai ya na Bajarangu na Pulungu ni Muri ¹²Oli dadigu, Ku rijungu peku my pena garra ya nama cubbu ti yanu na jad'i kemajuan bagi Injil, ¹³peku na ngara dukka na nama totu ya na uma hangaji dangu na tu hawayiku na pena baku hukungu ta gallu mula Kritu. ¹⁴Na hawayiku na oli perhaya da nama tabangu na lipa we ti Muri mula na hukung gu ya, na rihi pa tara bani ba patoma na pulungu ni Allah wengu dapa pada ya na hawadda. Nina walu da tu dama patomana na ngara nai Kritu wengu kabalik ku ati dangu pa gabangu, taka ni jalana nama wengu wuku ati hammu. ¹⁶Yidda dama wuku ati hamu pahalaki ya mula pa namungu ka'dangu da pena yanu da panyiaga ti ya mula ba tulu oli na Injil. ¹⁷Taka na dama wuku ati da hammu, dapa halakiya mula kabaluku ati, dana warahu atima na, dapa ngadangu kana tabangu na haduka ti yanu ba ta gallu hukung wa. ¹⁸Mangka garra ya na wuda na? Nama pa ka'ihuku jiaya ka wengu garra amadi, wengu pata pa tadalu hamang ka wengu pata hammu, i Kritu ba patoma na, dangu mulana ka nu ku rikki wiwi walla mata. Ya, ku pangalana na rikki wiwi walla mata, ¹⁹mula ku pena palata na nahabayangi mi dangu na patulungu ni Ngahu Macua Kritu Yehu, garraya nama awingu dadi na ti yanu, jiaya nama payellaga tama harui ²⁰Na pawukku atigu nama bolungu jiyaka boku daku raha ya nama ke. Taka ku kolluna na tara bani peku i

Kritu, gahama nina nucu dangu pangalangu, ta paohaya ta ihu gu, da dalu dangu mati. ²¹Mula tora duma gu, muruku duma nai Kritu dangu mati jiyaka na uttu²²Taka jia yina, jiaka boku muruku ka ta ihu gu ya, jia tuna ku ramma peku kolluna wuana. Taka, giddaiya napa pelli gu, yanu daku pema na. ²³Niga ta du'a jonga pe pelli gu. Na wukku ati gu ka ku cammana ka na muruku ya dangu ku arena i Kritu, mula jiaya nama parihi hammu. ²⁴Taka jia yina, dumamu yummu, na rihi pa ningi wuddana boku muruku ta hada tolu gu ya. ²⁵Wengu bolungu ati ya, ku pena ku engang aregimi yimmi ngara duka na mula na rikki wiwi walla mata mi ta dalu lipa we. ²⁶Jiaka ku bali ti yimmi, maka na maningmi na tabangu ti Yehu Kritu mula na yanu. Pa Kahowungka dangu Pangala na Pajukang²⁷Tuna ka nu, murukka wengu pata nama pa tub'ba duma nai Injil Kritu peku boku meka ka dangu ku pa jabur dangumu, dangu ba jiaka daku meka ka, ku rangimi ba tuna ka yimmi bimi denguru tijang ta dalu howu dewa, wengu ka haungu pangadang, mi pajukang pa arengu duma na lipa we walingu ta Injil²⁸Abi hela wikki dimi bana pa hawadami da gabba mi, mula nu jiakaya ka na tada ruhak da yida, taka na muruku palupangu mi yimi, dangu na tada nu walina ti Muri. ²⁹Mula duma nai Kritu yimmi daka nyurru gimi da duma perhaya meha ma, taka jala peku ta ma yilla mula na Yina. ³⁰Jiaka di kanu mi hagana nama harui hama napa itami ti yanu napa haga gu, dangu nama ta rahi na ya ku rahai ya pa.

Chapter 2Pangadang Hamanai Kritu

¹Ba tuna ka, jiaka ti dalu nai Kritu nina na katatak, roru buha, ka haungu Dewa, pa oya pa angu, dangu ka nabu ati, ²pa tuppuya ka na riki wiwi wala mata gu wengu ka haungu ati ba pangadang, ta pakahaungu dewa, dangu nina na kahaungu wuku ati. ³Abi pa halaki diya garra amaiya nama wali na ta kabalikku ati nama hamangka ngaba pakala gitang, taka nama karadak ati, parihu ka ihuk na oli wiku da walingu ta duma wikuna. ⁴Abi boti meha na duma wiki mu, taka ita calla ya na duma tu hawayik ku. ⁵Tuna ka na pangadang ya nina ta jonga mi yimmi, hama tuna ka nama nina ti Yehu Kritu, ⁶malaka jiaya ya na hadani Allah, dana pa hama wiku danga mana i Allah. ⁷Taka balina, na padowu wiku Na hama tungu da ningu gara-garana dangu na pa atangu wiku Na peku na pahama dangana na tu rara. ⁸Dalu raha na ba tu rara ya, na maradak ati wiku Na wengu manuddu luppa mati, lodu mati ta pinu yia harika. ⁹Mula lata ya, i Allah na pajagai ya Yina dangu na unnai ya na ngara ta pinu ngara dangu ¹⁰peku ti ngara ni Yehu, ngara dukkana da kabakku da karodduku, nama nina ta awang, nama nina ta pinu tana ¹¹dangu ngara dukka da lamma da weya i Kritu Yehu jiyaka i Muri, duma nai ka na biha ni Allah, i AmaAllah n Ramma ti Yitta ¹²Mulana ka nu, oli dadi buha gu, ba tuna ka yumu mu manuddu, da ji'a ba ni aregi mi, pa rihi tanang nucu ba daniga rammaiya ka na muruku palupang wengu hawada dangu kayidukku. ¹³Mula, i Allah ya nama ramma ti yumu, garrai ya napawukku ati hamang ka peku ba rammai ya napa buha- Na ¹⁴Pahalakiya ka ngara duka na abi wengu homul atau paka yayak ¹⁵peku abu mu cacat dangu mu jala, peku hama da ana ni Allah nama da marihak ta jonga rahi nama kalegu dangu jallur ya, peku mu hingar ta jonga da yida pahama ma hawaila ya na pinu tana. ¹⁶Mu pamannu pa maddu ya ta Pulung muruk peku ta rahi ni Kritu, ningu lata gu baku mangabut tuna ka boku daku pa le dapa jiangung dangu ku ramma wengu dapa jiangung. ¹⁷Jiapa laku yanu daburru ga hama koba wai kamarrak ta pinu kurban dangu paramma li pawe mu, manggolul ati dangu ku riki wiwi wala mata aregi yimi ngara dukka mi. ¹⁸Tuna nu jalla yummu, wengu lata ma pahamngu, maggolul ati ka dangu riki wiwi wala mata ka arega yanu. Paulus na Palewai i Timotius dangu Epafrodits ¹⁹Ti Muri Yehu, ku mannu na ku geha palewa ya i Timotius ti yimmi peku kana roru ge ya atigu boku rangi mi yimmi. ²⁰Mula, da helu nimangu tu hawayiku ma pahama na yina, nama rijung bana boti gimi ya napa hamu wemu. ²¹Mula, na hawayik hanya rijung nai ya bana itta ya duma wiku na, da mula duma nai Kritu Yehu. ²²Hama napa pemu, i Timotius na pa ittangi ya na paka luana, na ramma danga ga duma na geha wena lipa pekana na Injil hama tungu na anik ku hagangu ta amana. ²³Tuna ka nu, ku mannu na ku geha palewa ya yina boku manga pa pena gara ya na dadi ti yanu ²⁴dangu ku perhaya ti Muri ba tuna ka yanu ku geha me ti yimmi. ²⁵Taka yina, ku pangadang ku palewa jalla ya i Epafrodits ti yimmi. Yina angu wua giya, ole ramma gi ya, oli pajukang gi ya jiaya na nidi hilu ti yimmi dangu nama ramma ga. ²⁶Mula, lali nami na gimi yimi dangu na haduka atina bana rangi mi bimi katiwu. ²⁷A na lali kalu katiwu ya tipa mati, taka i Allah napa itta naiya napa namungu Na ti yina, da ji'aiya yina tungu ka ti yanu jala, peku na haduka ati dana patoma inyang. ²⁸Mulana ka nu, ku rijungu boku palewa bali ya ti yimi peku nigi mi ta riku wiwi wala mata bimi ita bali ya, dangu peku daku lali momu gimi. ²⁹Mi yema ya ka i Epafrodits ti Muri wengu hammu dangu mi matebu ya da tu dama tungu nu ³⁰mula na tipa mati mula napa ramanai Kritu; na weya ya na muruk matina bana hepa ya napa tulung nama da piaku bowu uge y ti yanu.

Chapter 3Kritu nama Kawunga

¹Batunaka, olidadigu, mi riki wiwi wala mata ka ti Muri. Na telakku na atigu boku helu tuluhu gi nama pa hama ti yimi mula nama tungu ya jiaya na j'awa mi. ²Mi magang wikimi hagang ta ahu, mi pa ati ya ta hagang nama pahalaki ya nama da hamu, dangu pa ati hagang ti yidda dama menyunat ihu, ³mula yitaka tu nama bersunat palanga takang, nama hamayang ti Ngahu ni Allah, pa oha ya i Yehu Kritu, dangu nama dapa lipa weya na muruk ta pinu tana⁴jiapa laka ningu lata gu boku kabaina hagang ta tada tolu ihugu. Ba nikangu tu nama ningu latana bana kabaina na muruk pinu tana, parihung wali yani: ⁵Ku sunat ta ladu nama kawalina parengu Israel, walingu ta kabihu Benyamin tu Ibrani. Panamat na Hukum Taurat, yanu tu Farisi wa. ⁶Ta dalu pakaluagu ku pamayilla ha da kaboguru ni Allah, dangu ta dalu padenungu ta wawa Hukum Taurat, daku jala a. ⁷Taka jia, ngara duka na nama pa uttu wa a nana, nucu ladu ku rugi mula nai Kritu. ⁸Padenungu, ngara dukka na ku padda ya rugi wali ningu kupena i Yehu Kritu, Muri gu, jiaya nama pa ka'ihuk ku walingu ta hawayik ku. Mula i Kritu, ku bula dabada ka mula ngara duka na hama kangudduha ka! peku ku toma nai Kritu. ⁹Bada itta wa ti Kritu da wengu manang magu napa kolu gu ta Hukum Taurat, taka nama nina walingu ta lipa we ti Kritu, jiaya ya nama manang walingu ti Allah nama palatangu ti lipa we. ¹⁰Dewa na ku tada pahammu na Yina dangu na biha muruk baliNa, dangu pa kahaungu dalu mayilla na bana pahamangu wengu Yina ta dalu matiNa ¹¹peku ta patupung na kolu na na kiddu bali walingu ta jonga tu mati.Ku Kagohak Patukung ta Pa oungu Surgawi¹²Taka nu, da mula hawingu kolungma giya dangu da hawingu pa tupp magiya, taka ku wengu kehana peku ku wappai ya pa hamana i Kritu Yehu na wappa wa yanu. ¹³Olidadi gu, da we wikkumagu patuna ka boku wappaiya. Taka yina, hauwu na napa halaki gu; ku bullana taka denga gu dangu ku pataji wiku gu nama nina ta haga gu. ¹⁴Ku hagang pangalangu ta pawukku gu peku ku koluna na wudda na, jiaya ka na pa oungu surgawi walingu ti Allah dalu Yahu Kritu. ¹⁵Mengu ka yitta ma bolungu pangadang hama tuna nu. Jiaka du pangadang tuna nuka, i Allah na itta torra higiya ti yumu. ¹⁶Taka jia yina, menguka ka muruk pangalang wengu manang da nama nina ti yitta. ¹⁷Olidadigu, keriya ka nama hamu ti yanu dangu ita patadaya ka da tu dama pahalaki ya nama hamu ti yanma. ¹⁸Mula, da dangu da tu dama da buhana na harikka nai Kritu. Na palolukuda ya, ku lali loluk gimi ti yimmi dangu ya ku loluk balimigi ya wengu wai mata. ¹⁹Ta huppu muruku da kolu na mati molungu, mula na allah da yidda jiaya ka da kabuda yidda, dangu da pa oha d ayidda hagang tama pama ke danga. Pangadang da yidda hagang ta muruk pinu tana. ²⁰Taka yina, na parengu da yita jiyaka na surga, giddada ka yitta nida ta kalua ba patena i Juru Selamat, jiaya ka i Muri Yehu Kritu. ²¹Na pahepa daiya na tolu tada ihu irak da dangu na pahepang hama tada tolu ihu kabibakNa. Wengu kuahaNa nu, Kritu na makka bana pakarodduku dabba ha ta hagaNa.

Chapter 4Na Panoungu peku kahaungu ati dangu Kahaungu Pangadang

¹Mula na nu, olidadi buhagu, nama pariki wiwi wala mata wa dangu nama pakawau gu, dengur ka wengu madung ti Muri. ²Ku kadingi ya i Euodia dangu i Sintikhe peku da muruk pa buhang ti Muri. ³Ya, ku kadingimi oli ati gu, tulu keda da awini mula yida ke dama rama buat danga ga ta parama Injil, dangu jala ke i Klemens dangu oli rama kema hawayik ku, na ngarana nama tuluhungu ta hurat bakul. ⁴Riki wiwi wala mata ka ti Muri. Hadaka wali ke ku panewi gimi, riki wiwi wala mata ka! ⁵Tunaka na maddahu atimu kana pegi ya na tu ngara duka na. Tuki nai ka i muri. ⁶Abi momu di ngara duka na. Taka, patoma balena na pawuku atimu ti Allah dalu habayangmu dangu paka dingi dangu gaku koku egi ati. ⁷Hagela hawola ni Allah nama rihi walingu ta peda jiaya nama pawa rada dai na ati da dangu na pangadngmu ti Yehu Kritu. ⁸Ba tunaka, olidadigu ngara dukana nama manangu, ngara dukana nama adil, ngara duka na nama warahu, ngara duka na nama hamu, ngara duka na napa pa'oha, pangadana ka ngara duka na. ⁹Garraya ka napa pemu, kataki ya, rangi ya, dangu napa itamu ti yanu, pa halakiya ka duna, peku i Allah nama duma na na hagela hawola na pawa rada gu. I Paulus na Berterima Kahi ta tu Perhaya ta Filipi. ¹⁰Lali ku riki wiwi wala mata ti Muri mula na nucu, bu paitta balige ya na perhatianmu ti yanu. Memang, ta habalina ana da ni'ang alogamu bu boti ga. ¹¹Ku lolukki ngerana ya, mula da ka'dang baniga ta majapi, mula ku pajukang wiku gu boku pa ganang wikugu ta dali garra bali. ¹²Ku pena garrai ya na artina na majapi, dangu ku pe jalana garrai ya na artina na d'edu. Dalu ngara dukka dangu ta dalu garra bali, ku hawingu belajar na kuci muruku harengu hamu, ngerang ta bihu tungu jala ta karebang, tukana ta muruk dangu kamarak doui hamang ka ba da ningi doui. ¹³Na piaku ku pa dowi ya na ngara dukana mula nina Yina nama uga kalua ti yanu. ¹⁴Taka yina, hawingu mu padowi ya nama hamu mu haga danga giyanamabuat. ¹⁵Yumu mu pena, kaboguru Filipi, ba ta kawunga pahalakiya na pelayanan Injil, boku kedengana na parengu Makadonia, da nimang kaboguru ma buhang bana doki danga ge nama buat, ta dalu ungu dangi kayi da, meha'am yimi. ¹⁶Jiapa, ba ta parengu Tesalonika wa, mu pa nidu jala ga tulungu pa b'ira wudang. ¹⁷Taka yina, da ji'ama patulung pamanyara gu, na pa pamanyara gu na wuana nama pa bakulu gi na uttumu. ¹⁸Ku awingu kayi ya na wudana, dangu na rihi wali ka. Na tomang daba ka garaiya napa perlu gu mula na ungumu napa panidimu ti yani lewat Epafroditus. na patulungu mu na j'adi kamarak persembahan nama hamu, kurban nama padenungu, dangu na pabuhana i Allah. ¹⁹I Allah gu na pagana dab'bagi yanapa perlumu panamatu na na d'eduNa nama kabibak ti Yehu Kritu. ²⁰Na biha makka duma nai Allah dangu Ama da yita lodu lupangu. Amin. ²¹Pa tomakege ya na patebugu yanu hagang ta tu haranu ti Yehu Kritu. Patebu duma mu walingu ta olidadi oli haranu da dama arega ti ya. ²²Ngara dukana na tu haranu na panidimi patebu ti yimi, tut mehang yida dama rama ta hangaji Kaisar. ²³Na hagela hawola walingu ti Muri Yehu Kritu na pawa radagimi na hadewamu. Amin

1 Thessalonians

Chapter 1

SALAM DANGU MAPA MALANGUMA PAULUS ¹Nawalingu ti Paulus, Silwanus, dangu Timotius talu bogur di Tesalonika, nama nina ti Allah Ama dangu ti Muri Yehu Kritu. Nama lingu nama lala napa wa radaka. ²Yita napa langungu ti Allah denani yimi ngara duka dabami, tadalu tabayami yanma, ³Kupanamu migiya namanungeda dangu napa wemi napa wuwumu namangu napa paburungu, naweda ti Murida, Yehu Karitu, tahagana Maraba Allah dangu Amada yita. ⁴Olidadi buha tadelu ngadona Allah, yina nawa pilime yimi nodi duka dumi. ⁵Mulanaka, napulung napa panewi di yimi dayia, Bapa newi teka jeau amu Nangahu Macua dengue weya herama yanma ti yimida, mulakana napawukumu wengu madungati, mupekana gahamanina napata muru yama ta jonga ngami yimda, nadumami yimda. ⁶Yimi dadimi mahambu walumu diyanma danga Muri mulanaka imi katakia napulumi Muri tadalu mayilami angu egi ati wengu Ngahu Macua, ⁷Yimi dadimi mahammu ngara dukana natu perhaya ta tana Makedonia danga ta Akhaya. ⁸Mulanaka, napulu nai Muri da yiapu da jiaya ta Makedonia dang Akhaya, takka tujalang ta panyangu hawanguku, na manung ti Allah habadi kadaneka mulanakanu yanma daningu maka nu papanewima. ⁹Mulanakanu, natu panewiya nangarana yanma, danga yimi bai balu ti Allah walungu tamanyonga tumana melayani Allah namuruk mapa denung, ¹⁰batuna nuka bapatena na Ana-Na walingu ta surga, napa langa pakidibalina Yina walingu ta jonga tu mati, jiaka Yehu, nama paluputuda yita walingu padeka manomung.

Chapter 2Pelayanan nai Paulus Ta Kaboguru Tesalonika

¹Olidadigu, yumu wiku mu pena bahwa daka hewa'ana napa me wema ti yimi. ²Malanga ta pe dabbana bama mayilla ta Filipi, ma koluna tara bani walungu ti Muri untukku ba patona wili pulungu i Muri. ³Mula, na panau papekangu yannama da wal mana tama kabalukku, ⁴taka gaha manina bama kolun napa o'anai Muri bama jadi wicu limanai Muri, tuna nukkadu di bm panewi, dam pa oha ai na tura ra, tak mapahaya Muri nama itaya na atima. ⁵Yanma dama me' ama wengu hilu kowal hamatungu tapa wuku atima, taka Muri na itama. ⁶Yanma jala dama manyaramana na pa' ohangu walungu ta tu rara bama dadi rasul-rasul Karituh, yanma matagiya walungu tiyimi. ⁷Taka jia, yannama mapahalakeya nama hamu ti yimmi hama tungu i ina nama karawaiya ana wikkuna. ⁸Jiaya kanu, dalu tap paayi panamungu bakalulu, yannu ma ma uyaia ti yimmi a ji'aya nawillu pulungu i Muri, taka jala na muruku ma yanma ma u dabba gimiyi ti yimi. ⁹taka,nu yimi mi namiya, olidadigu, na napawuku atima yanma, gahamanina yanma bama rama ladu madungu abi pahadukami dalu bama pahalakunya wili pulungu ni Muri ti yimi. ¹⁰Yimi dangka i Muri Allah jiami hakahi, lalu biha mapatubangu daningu jalama bama Muruku ta jonga yimi malipawe perhaya. ¹¹Mi pena, yanma mapanaumi, riki wiwi wala mata, palewami yimi hatu-hatu, hama naka i ama hagangu ta anana wikuna, ¹²Piaku na muruku kana patubaya napa wikunai Muri nama pakayekami ta hangaji kabibaku nai Muri. ¹³yanma jala mapa ohaya i Allah ti ya, bamu katakuya wili pulungu i Allah, naparangumu walungu ti yanma, da lipa pekangu walungu ta aturara, taka nama patubangu walinau tapanewunai Allah nama nina ta jonga tu rara nama lipa we perhaya. ¹⁴Olidadigu, yimi malanga dadi tu ma we perhaya mi dadi mahamu ta kaboguru i Allah ta ngaranai Yehu Karitu nama nina ta Yudea kadangu yimi jala mi padaya na haduka nama hamangu, nama waluna ta oli wikumu, napa padana yina walungu ta tu Yahudi ¹⁵nama pamatiya Muri Yehu jiaka da nabi, dangajala makehagama yanma. Yida da'da paohamaya i Allah dangka na gaba dabana na tu dangu. ¹⁶Yida dama panyibangu bama panewu ta tu habali Yahudi bada pahalakiya na doku jalada yida, taka napadekungu langa purungu nakati yida. Napawukunai Paulus peku halat baliya kaboguru Tesalonika ¹⁷Oldadigu mangka nu bama pahewa tu ju walungu ti yimi secara tada tolu ihu taka da dewa hamanguma lalu rijung danga lalu buhangu bapa tabuku danga yimi. ¹⁸Mulanaka, bama buhangu pame ti yumu, yanuda, Paulus, pabirawudangu, taka ikabaluku napa harabangu yanma. ¹⁹Mulana, heraya napa we, pa oha ati ladu riki wiwi wala mata yanma ti hagana Muri Yehu napa me wena? da'a kah yimi? ²⁰Yumu kadu habila danga riki wiwi wala mata yanma.

Chapter 3Limanang walungu ti Timotius mulana Kaboguru lai Tesalonika

²Dangka mapangidi nai Timotius, na olidadima yanma napa wicu lima nai Allah, jeka oluramame yanma tadalu limanang i karitu, tiyumika bama bada pamadigimi dang bana panaumi mulana perhaya, ³Abi nimang hatu mayoyami wengu mayilaya. Mulana yimi wiku mipena bahwa memang dapa madigimi mulanu. ⁴Mulanu, yanma batapa arengu, yanma mapapeka pangalagu bahwa yita ta pade namayila, hamatung nu namadadi napalanga pemi. ⁵Mulana nu, badaku tarungka yanda, yanda kupalewaya kaku pena naliwemu. Yanda kumawattu, bahabadi godanami dangka kahewanaka naharuima yanma. ⁶Mula, nucu, Timotius nabalika ti yanma walungu tapanyiamu, dangka nangiduya nalimanang tentang nawemi jeka nahamu-mu ti yanma, mulana yimi bai bijal mahamu ti yanma jekarijung baipatabuk danggama yanma, tujalana yanma marijung batabukimi yimi. ⁷Mula nu, olidadigu, boludabami nahaduka jekamilaya, yanma nigama tariki wiwi wala mata mulana nawemi yimi. ⁸Nucu, yanma ma muruk bajiaka yimi baidengur madung tadalu i Muri. ⁹Mula nu, padodurung gara aneka namapiaku yanma bama ungu lai Allah mulami yimi, gara aneka hepana bolu dabana riki wiwi wala mata napa padama yanma tahaganai Allah mulama yimi? ¹⁰Naladu na madungu yanma mahamayang wengu karadak ati kapiaku walkena batabukimi, dangka mapatomagimi garane napajapu tawemi. ¹¹Nucu, yinakaka i Allah jeka i Ama wiku, dangka Yehu, Murida yita, na kapipi talarung yanma tiyimi. ¹²Kapiakuna Muri badanawolimi yimi bemi cubu dangka bai binuwengu tadalu pabuhang ta hawanguku, jiaka boludabana na tu, hamatung napa pahalakuma ti yimi. ¹³Kapiakuna Yina bada pamadigi na atimu abina katobu walungu tamabiha tahaganai i Allah dangu Ama dayita bana mebali na MUri dayita, Yehu, bana areda da tu dapa pabihana.

Chapter 4

¹Hupu japuna olidadigu yanma maka dingimi dngu mapa naumi tadalu ngarana Muri Yehu hama tungu napa langa kolimi yimi walungu ti yanma ba gahamaningu yimmi baimuruk dangu pamarija Allah, pahalelaiya rihi walungu tinu. ²Mulana yimi ipena pareta-pareta napa patoma ma yanma ti yimmi lewatu nabiha Muri Yehu. ³Bajiaya, napa wukuna Allah: pabiha wikumu, tunanuka yimmi pamaraumika walungu ta doku jala; ⁴Tuna nuka yimm hatu-tu i pena gahamanina baipena nakalitu wikumi tadalu biha dangu patebu, ⁵Dajiamana badanekeri napa wuku atina hamangu na tu. nama dapena i Allah. ⁶Abi ningu hatu mapalakya dangu makabaluk anguwuana tama tenguya, kadang Muri jiaya nama pawana boludabana yayi, hamang napa papekadagimi jiaka napa namudagimi budadi panu mepalanga takangu ti yimmi. ⁷Allah napa auda yita dajiamana mada madabiha, taka tamabiha. ⁸Mulana nu, hera eka nama jukarna napa naunguya, dah jukar turara mane, taka jukar ne Allah. ⁹Mulana napa oya pa-angung mapa olidadung yimmi dai membutuhkan matuligimi ti yimmi, mulana yimmi napa ajaru i Allah kapiakuna bapabuhang. ¹⁰Tujalana, yimmi mangeka pahalakuya boludabana ta oldadi ta Makedonia. Mangeka nu baku aldadigu yanma makadingi takami yimi kapiakutaka bai pahalakuya marihi walungu lai nu, ¹¹dangu parukang bai muruk wengu madang, jiaka rama wengu lima wikuma, hama tungu napa pareta dagimi yimi, ¹²kapiaku na yimi baihalakuna namuruk mapadenung tahaga tu tahabali, jiaka dami japu maha wutu. Na pamenguna Muri ¹³Olidadigu, yanma dama buhamang yimi badai pena mulanai da tu-tu dama habadi matitungu yimi abi haduka ati hama tungu da tu-tu dama daningu manungda. ¹⁴Jiaka yita lipawe perhaya Yehu bana mati dangu bada dangu bana kidi balu, yita tawe jaleya Allah bana pakabua dabada yida dama mati barane Yehu napakabuada bolu dabada lai Yina. ¹⁵Yanma mapa newiya ti yimmi wengu pulung nai Muri, tungu yita mamuruk pa, maninapa lapa lodu toma tamena Muri, da jiana mangulu madaha yita dama habadi mati. ¹⁶Muri wiku napurung walung ta awang napa dowungu, ngahu lina walung takapala malaikat jiaka mengu ningu trompet Allah, dangu da tu-tu dama mati tadalu Karitu dakidi mangulu. ¹⁷Mangaka, yita mamuruk, ma engang da jejuk boludabada ta awang-awang jeka yida bada batabuk danga da Muri ta ngilu, tujala na yita bata arepangalana Muri. ¹⁸Batunaka nu, tariki wiwi wala mata hatu taha wanguku tapa newiya.

Chapter 5Hadia wikuda numuna i MUri

¹Nucu, olidadi-olidadi narahu dangu na dumana yimi langataka napadenungu nadumana. ²Yimi, langataka pekunapa denuna i Muru banomuna hamatuna nama mangawa na madungu. ³Nagaku koku na egi atu namohu molungu, na taka tiyida narahu papeda hamatuna na padang katiwu na awinu mapa ana, dapiaku ana yida bada hilurna. ⁴Batuna olidadi yimu dai loru a tamakapatangu, tarahuna nu bada takagimika hamatunanu na tu nama ma ngawa. ⁵Yimi ngaradukami anuk tamahawaila dangka anuk walungu taladu. Yita dawaluda tama tungu nu'a tamakapatangu.

⁷Natu mamacuru, macurune na madungu dang na tu nama mawuku, dangka namawuku jala na madung.

⁸Yitakanu, jedaka anuku naladu, mengude yita katapena, pakuya nakalebu bihu napawedang napanamung, badana pakiya na tobuku namanung namalodungu. ⁹I Allah danajama adayita bata ngalangu banu, taka batunanu nama malodungu palina na Muruda yita, Yehu Karitu, ¹⁰nama matu dumada yita, pawalade dangu macurude, daiyung mane yita ba oluda. ¹¹Mulana tinu yita dangu oluda karega pakidu wikuda, hamatuna napa baduhalakumu nucu. Napanaungu dirana dangu natebu ¹²Olidadi-olidadi yanma madinguwu dumada batebuya yida dama rama langataka dangu namakapipumu, tadalonai Muru dangu nama panewu danga gama.

¹³Manuatuda yita walu atungu batanamuha latana naparamada. Loruka nu tatu pa ai panamungu dangka hawayuku. ¹⁴Yanu majukarugimi, oludadu-oludadu, ohurha yida dama dabuhang parama, pahagagulha yida dama marahu ati, dulaha yida dama hamaulu, pa oya p angungu ta oludapatu. ¹⁵Panauya abuningu tu mapa gabana nama jala wengu majala, batuna pamukarungu pahalakuya ta paduamu yimi dangu ta oluda pa tu.

¹⁶Hagela hawola! ¹⁷Pangalangu bai hamayang! ¹⁸Wunda pamalangu tadalu gaduk loru. Jeyaka napa wuku nai Allah tadalu dumamu yumu tadalu ngarana i Karitu Yehu. ¹⁹Abu padaya i Ngahu! ²⁰Abu botuduna na nyura-nyura!

²¹Batuna, hamana ngara dukana ketana gare namahamu! ²²Marau walangu ta tu walungu ta huru tu mada hamu!

²³Ohanai, Allah nagaku koku na egi ati nama kacua ngara dukana. Jeka napiaku na ngahu, nadewana, natuna dina maga loluha boluna, daningu bolu balana tadalu nomuna Muri dayita, Karitu Yehu. ²⁴Yina napa augimi namacan, dana momuma pahalakuya. ²⁵OLudadu- OLudadu hamaya kegama dumama! ²⁶Patomakena ti oludadu dukada wengu panguju makacua. ²⁷Kuding wengu pa ihukungu tadalu ngarana i Muri, bai bacaya na huratu tiya hagang ta oludadu. ²⁸Pa' ai panamungu na muru dayita, Karitu Yehu, nadutudakida.

2 Thessalonians

Chapter 1

TABI TAKA BOGUR DI TESALONIKA ¹Tabi walunguti Paulus, Silwanus, dangu Timotius hagang taka bogurdi Tesalonika, tadalu ngara nai Allah, jiaka na aitada yita dangu yi Muri Yehu Karitu. ²Pana mung dangu na hagela hawola ti yimi walung ti Allah dangu Muri Yehu Karitu. ³Yanuma mapa ohang ti Allah hagang tiyi mi dangu oli dadi, tuna numaka bolu daba na. Dangu, nawemi nacubu dangu malipawe dangu naka hau ngumi taba bakulna. ⁴Mulana nuka, yanuma meha mapa newi wengu egi ati mulana yimi, hagang taka bogur nai Allah dangu napanamung na wemi tapa dua maha duka mi yimi napa padami. MULANA NA HUKUNG NAI ALLAH ⁵Ya jiya natada hukung nama walung ti Allah, yimi kupe gimi bai kahaung taka bogur nai Allah ta dazu haduka. ⁶Na hamuna, Allah bana bala hua yina nama wolumu pa ha duka, ⁷Na ugi miya na hagela ha woza tiyimi papa haduka dangu yanuma, rahu Muri Yehu bana ta kana walung ta a wang dangu pa hamang malaikat yang dasyat, ⁸Walangu ta api nama diwuris napa hala kuya nabala ya hagang ti yida nama da pena yi Allah dangu napulungu Muri Yehu na Muri da yita. ⁹Yida data buku ya na hukung nama lapa lodu nunu ya, ma rau ta haga nai Muri dangu ta pa ha ngajina ¹⁰Yi na napa mengu pa o haya natutu napa pa hana dangu napa bu hana ngara du kana natu nama pawe dangu napa o hangu hagang ti yimi map we. ¹¹Mulana nu, yanma ma habayang duma mu yumu, dangu na Allah da yita kapiaku na yimi bana padowu gimi dangu bana patomana napabuhamu dangu bau woluya nama hamu dangu naparama napa ane wengu biha-Na, ¹²Dangu na ngara nai Muri Yehu yita tapa ohaya ti yimi, dangu yimi nigimi ti yina, napa namung nai Allah da yita dangu yi Muri Yehu Karitu.

Chapter 2

NAMENA NATU NAMADAHAMU ¹bajiaya namena Muri diyita, Yehu Karitu, naka houda yita jiaba Yina, na dinguda olidadi, ²Yimida abu momidi tapangadangmu abu hadukadi bei ranguya naladurai miwui baname tajalanya naongahu. ³Abu udina panjiangu natu bana pahani tuwu wengu garabilpa. Dana pamenguma badadipa na hukuna natu namadahamu bana patakana na ana lajaru, ⁴Namapatarangu, namapajaga wikina napa tiki allah napapaohana natu, yina nateku waingabana bana madi dungu taumanay Allah napataka wihina hama nay Allah. ⁵Dai namu mayakayimi yani bakukahau danga gimi yimi yani kupekagimi yimi? ⁶Nugu, yimi pera namapatunya yina lapa ladunapa, yina napatakana. ⁷Napa parapu namadahamu hadianeya banarama, taka yina nucu napatiya lapa lodu bana hebaya. ⁸Manga ka nu natu namadahamu napatakana. Imuri napa matiya wengu hangahu ruiwiwi-Na napa lajaiya wengu mena Allah. ⁹Namena natu nama dahamu napa jurung naparamanai kabaluk, napahamang boludabana kuana, jiaka natada-tada madapa denungu; ¹⁰Baludabana namadahamu hagangu diyida dalajaru, mulana yida dahebaya badapanamungu tama padedungu didamuruku. ¹¹Batuna nuka, Allah napangidida mahajalur nama palanya takangu hagangu di yida badaweya nama kahohui, ¹²Napa yida bolu dabada dahukuda yida nama daweya nama padedungu taka nabunana namadahamu. YEMI DIPELIMI KAPIAKUNA BAIMURUK ¹³Olidadi buha nama namuda Muri, yanima mapama langungu ti Allah hagangu ti yimi. Allah napelimi yimi walu mulangu kapiakuna baimuruku palatana naka cuana ngahu yiaka namanuya nama padedungu. ¹⁴Batuna nuka Allah naka yekagimi yimi mulanaka nalimanang, yanima mapatomana, kapiakuna yimi bai koluna namahamu ti Muri, Yehu Karitu. ¹⁵Buha, olidadi denguwika kai madung pawapangkah tapa naungu napa peka gimi yimi, palatana napanewu jiaka nahuratu na yanma. ¹⁶Nucu na Murida, Yehu Karitu jiaka Allah Ama dayita nama namuda yita na uda kalu hodar loduru jiaka nanyiapa paharedaya nama lalu manadang muda napa namunguna, ¹⁷Nakali hodardah, napamaduda daatimu ta dalu parama jiaka tapa newu nama hamu.

Chapter 3

Dingu wangu habayangu Paulus ¹Walu ngu ti nu olidadi habaya ngundu mami yimi i piaku napulungunai a uttura wengu gehana i bana hawuwa wungu mana da nguna , hama tuna nama yadu tapa duamu yimi, ²hama tuna yanama di mama nawu walungur tatutu banudoku . Banda mbolu ndabana na su nama ningu ate pawuna. ³Tuna i ulura na tutura napa maduda da atima bana magagam hagengu walungu ta jala. ⁴Yanuma ningu ati pa wuna hagangu ti utura. Pahalaku pa ngalami garaya na papa newuni . Tunanu i Muri na phaga guruha da atima. ⁵Hagangu ta pa nangun Allah napamajanguwiki na Karitu.Dumana bapahalakuya na parama⁶Olidadigu, tarahu na yanu kupa nuwu gumu yimi, tadalu ngarana uluruda yita, Yehu Karitu, kapeku piaku na bai pama mau yama wikimi, walungu ta olidadigu nama ndabuhu parama, ndana payarungu apa napa nawu papekangu walungu diyana hagangu ti yimi. ⁷Yimi wiki pena, gaha mana yimi dai pahalaku aya nabuha ngu parama banigama patapa duami yimi. ⁸Yanma jalla dama ngangumaya dapanganguda datuhawangugu eka damma uda hida.batuna nuka yanma mapajukka dangka maramma palanga takang na ladadu dangu damadung kapiaku na yanma ba damma dadi mabuatu herabali tajonga mi yimi. ⁹Dajiaya yanma badaningu duma nanu taka mauwikima yanma sebagai kaninnu yimmi kapiakuna yimmi mbaipakerung. ¹⁰Baniga mapa tapa duami yimi, yanma ma' ugimi paretayai:" badanikanguka tu mada buhang parama abi udina pangangu." ¹¹Sebab, yanma marangi ningu tapa duami tamamuruk, datu dama malak dama buhang parama, taka karohak tama dapaiyangu. ¹²Na tunama hamangunu yanma maparetaya dangu yanma mapanawuya tadalu ngara Muri Yehu Karitu kanna rama weng madang dangka nangangu na kababa wikina. ¹³Taka yimi olidadigu, abi hamauldi bai woliya nama hamu. ¹⁴Jika ningu tu mada canu garranai napawema tadalu huratuya , tadeya na tunu dangka pagolu dangadina kana peku make. ¹⁵Tak abi gaba dina yina taka panauya bata pa olidadingu.Panaungu ta hupu japuna ¹⁶Muri nahagela nahawola na ugimi hagela taladu ladu dori. Muri nadutu peramawumi yimmi bolu dabana. ¹⁷Yanda, Paulus, kutuli na li patebu wengu lima wikugu tada karagat huratugu. Tunanuka baku tuliya yanda. ¹⁸Napa ayingu walungu ti Muri da yita, Yehu Karitu, na dutu dakida yimi bolu dabami.

Titus

Chapter 1NATEBU HAGANG TI TITUS

¹Walung ti Paulus, atanai Allah dangka rasul Kritu Yehu,napa palewa dumana na tunapa pelu nai Allah dangu napengu nahamu nairuda hagang tama hamu ²Yimikoluna namuruk palupang, napa jajina kawunga pinguna ti Allah nama da kabaluk. ³Rahina Yina, napatomana naponuna keruya napa pekangna napa unati yani panau na Allah, Mapa Luputuda yita.⁴Hagang ti Titus, nina na manungu yita baka haungu. Panamung dangu hagela hawola walung ti Allah, Ama, dangu Yehu Karituh, Nama Tagu pahalada yita. NA TUGAHU NAI TITUS BANA PELU PAWICU LIMA TA KRETA

⁶Yida tu mapa langa takagu mada nina ta doku jala laina walungu hatu ihu uma ningu anana mapa we, dapa patiduna na muruk nama da hamu. ⁷Batuna nuka, hatu-tu mapena na kabogur mapalanga takang hatu-tu mada nina tadoku jala hagang ti Allah, dama hobung, dama geha pabani, dama mawuk, dama buhana napa tadang, nama dabuhana nama dhamu, nama dama nyarana na utu.⁸Tahabalina, mabuhang paungu mahamu, mabuhana garaya nama hamu, pengu manyakat, dana buatua haka gaba, muruk padenung dangu nakoluna bana kuwaha wiki. ⁹Yina napa manuyapa langa takang napa newi piaku perhaya, panamatna napa habadu papekang, mangaka nu yina na hakoluna bana uya napanau kana panamatna napanau nama tagahu tangu natagoruna yida mapatarang.¹⁰Batuna nu, nina dangu tu nama katagal, buhang pakabohuk, nakabaluk, tutu mehada yida namawalina takaboguru tu mapurung tawai. ¹¹Yida rakkada dida tonuha daru wiwida dangu yida dapa hadukaha da olida bada kapihiha tapatah-patah dama mapalanga takang yida bada kapihi, latana ni tinu nangidi pamakedanga. ¹²Nina na hatu walung ti yida, na nabi'da yida wiku napa newi," Dahatu-tu Kreta kabohuk, hamatuna nabada banu, nama ngangu malahu." ¹³Napa newiya mapa denungya. Tuna nuka, panewida yida weingu pawadung kapiaku yida bada tagahu tadalu we. ¹⁴Abu botudida dapa newi-newi tu Yahudi dangu napareta tu-tu nama hikalna nama hamu. ¹⁵Garaya nama hamu, mahamu langa takaya. Takanu, hagang ti yida mada hamu dangu dada we, daningu hatu mahamu hamang tapangadang hamana ta ati merahu da yida jiaha dama irak. ¹⁶Yida dapeka mapena i Allah, taka napa woluda yida daka dengana nai Allah. Yida palabu ati, dada manudu, dada mukama padowuya nama hamu.

Chapter 2Napanaungu Namapadengu

¹Batuna nuka, yimida, panaunguka tadalu gara-gara palatangu napanaungu nama tagahu.²Moni-moni marihi pamacua, napatwikina, patebiya, napeikina, jiaka natagahu tadalu manungu, tapanamungu jiaka tadalu bajukangu.³Tujalangu awini-awina marihi pamacua, patakana napata namapadenungu dajiaya napuluwengu jiaka ata anggur, tak panaungu hama hamu.⁴Batuna nuka yimi panauhaka da awini-wini anakara bada bahada dalayuda, bada manuha da anana,⁵napewikina, padenungu bana uruhuya nakoru umana, kapawaru, jiaka katigungu talayina, kapiauna nafulnai Allah abu nawala wena.⁶Tujalang panau papekada damahemu anakara kapikulda bada pewikida.⁷Tadalu gara bilpa dadika yimi tada bapa dawiya-dawiya nama hamu. Tadalu panaungu, patakana napata gaduk nama patebi,⁸panewiya namapadertung abuna hajaluru kapiakuna nagabamu bana make melana badapa tolukeya nama dahamu bajiada yita.⁹Ata-ata hadia katigungu hajangu tamaraba-maraba yida tadalu gara, mayerana napabuahada yida.¹⁰Abu kedudi, taka patakama mulana yimi daperhaya kapikuna tadalu garabilpa yida dapaohaya napapekangu Allah, tagu pahala yita.¹¹Mulana napanamunguna Allah nana ngidya namalodng namamuruku ninaha hayangu boludana natu,¹²Jiaka napamakada yita bata hebaya nama dahanu penamatu nabuhayu pinu tana kapiakuna bamuruku pwikida, pahamuya napa pahamangh jika napa haning lapa lodu nucu,¹³gida yita batapatena napapamanuda nama binu kanuyru, bajia namena nama binaih habilla walingu ti Allah nama lalu bakul, jika tagiu pahala, Kritu Yehu.¹⁴Yina na uwikina hagangu tiyita bana hepad yita boludabada dapapadowuda damadahamu pabiha wikuna bapikuna bana kaboguru papelina nama dujunya pahalakunya pa pa dowu nama hamu.¹⁵Pekana bolu dabada. panauya papekana parajakuya wengu hurupata patebi. Abu nidungu tu mapapada kuwu yimi.

Chapter 3NAPATA LORU NAMAPA DENUNGU

¹Pamanamu hida kapeku na bada manundu tamapareta dangka tamakuaha, manukdang hadia apa halakuya ngara dukkana napawolu namahammu. ²Ambu puluweduna langka harra jala, abu palumung, patebu langa takataka nahuru namahama malijang hagang bulunatu. ³Jiapa yita taka wungana, taka banga, dapa wea, hadipal, dapa panamatungua na ata daka huru mada hammu dangu namahang, lorutadalu wunda madahamu dangu tadanu atu, abu a rawu dina dangka abu rawudi. ⁴Taka batuna kanu nangahu pana mungu nai Allah, nama panada yita lohangneka, ⁵Jiaya nama pamana manang dayita, taka dajia bata wunda mapadenungu yita, napahalakuda, rukuna napa ayungu panamungu, palima nacumbuna nadadi bali, palina nangahu haru⁶Jiadik npa paruna tiyita hina pabodungu palina karetu Yehu, bajiaya nama pamanu marada yita. ⁷Batunakanu, bapadenunguka rukuna nangahu na, yita jadi deka tadalu manungu naloru palupangu. ⁸Nahiluyai langataka emapadengi. Rukunayika yannu dikku pekagam yim kalangataka baipawe kapena yida damapawe hangga timuri Allah kapena bada mandung kapekuna bada pahalakuya nawunda mahamu, nadumayai nadumanaya mipamanduna budabana natu. ⁹Taka magana napa lumungu hilu silsilah-silsilah, napahelu dangu napa lumungu, jiaka taka bangaka Hukum Taurat rukunanu daninguapa gunana dangu parahu mana. ¹⁰Dumana natu, nama buhang, papahewana, panamu naiya yina talu hadakangu, lupatapa duangu wundangu batunakanu marau na kayina. ¹¹Rukuna yimi baipena natunu nama hama tunanu habada ranjunai ka bana kalobuya doku yina taka naika nahukkung tawikkina NAPA PATOMANGU HUPUJAPU TABUKA¹²Batukanu kupalewaha Artemas jiaka Tikhikus tiyumuya kapeku metiyanu ta Nikopolis, maka yanu bada bacagika dumana bau daduk copapa tanahu maringu napa. ¹³Wengukalua baidulaya Zenas, nama pengu pata du dangu Apolos nama nuna talu halakuna kapekuna yida ambu ningudu majapu gagara duna. ¹⁴Lupang maka natu-natu dayita, ajar paham pungu bahagana napanama kana hamu, kapekuna mamatoma nalonu hauladu-hauladu, dangu dajingu loria bada nungu wuana. ¹⁵Boluna natu nama nina bata kahaungu tapatomana dumamu. Patoma jalana nabugu hagang tiyida tadalu lipawe. Papeku hamu nali aregim yim bolu da bami.

Philemon

Chapter 1TAMBU NDEI MA NEI FILEMON

¹Tambu walungu ti pauluhu nama tabuyiya mula nai Yehu Karetu, dangu walunguy ti Timotiuu, ole dadi pawenda, nduma nai Filemon olu ramanda panamunggu, ²Dangu Apfia olu dadinda, dangu Arkhipus nimbu olu tebangunda, dangu olu kabonggurunda dama kahawungu ta umamu. ³Kunyuru-kanangga dangu hadandona mangga lolu ndumami walingu ti Allah, Amanda, dangu ti Yehu Kretu. PAMALANGU PARIHINA NA MANUNGU DANGU NA PAYUNGU NA FILEMON⁴Kupalangu manungu ta Allah nggu baku ngada mi tadalu hama yangunggu, ⁵Baku ranguya na manungu dangu napa ayungu nama nina ti yimi ta dalu ngara nai Yehu kretu. dangu ta ngara ndukana natu papata pedu-pali hunyonga ⁶Ku hamayang kapekuna na kahawunguna na manungumu kapeku mbinuna na pengumu ndumana namahamu nama nina ti yita nduma nai Karetu. ⁷Nda raka riku wiwu-mala matawa mula paayu- panamungumu, mula walungu ti yimi olu dadi, mupahayalunya na atuna na tu papata pedi-palihunyoga. NAPA DODURUNGU NAI PAULUS BAJIA ONESIMUS⁸Lata namu, ndarakkana na manungunggu ti Kretu dangu ku dinggu mawu bamu pahalakuya na ndumamuhiwa, taka tadalu paayu-panamung nahamumapa baku roruwu, yanu, Pauluhu, tadalu kawedanggu, taka tabuyiwa mula nai Karetu Yehu¹⁰Kupodahuwu mulana taka ta buyiwa mula na ananggu, Onisimus, napa kolunggu bata buyiwa. ¹¹Nama ndaningu wiluma ti yumu, taka nucu ndaraka pawiluya, ta ti yumu dangu ti yanu, ¹²Kupalewanggi, na puhu-wuranggu, bana bali ti yumu, ¹³Taka kumbuhangu baku patiya baku oluna kapekuna bana hepawu bana nggatangga bata buyiwa mulana na liu manangu. ¹⁴Taka tadalu ndapaha mangunda ndaku mbuhangu- kapekuna napa ayungumu nama walu tungu¹⁵Jiaka lata ayaduna Onesimus dipahewa hau ladu kapekuna bai kahauwungu lopalupangu, ¹⁶Taka ndahilu ata aya, taka naparihungu walungu tinu bana dadu oludadumu mambinu paayu-panamungu, nda dedi aya ti yanu, pari hungu ti yumu, ta dalu tolu tada ihu dangu ta dalu nai Muri. ¹⁷Jiaka, baupawiluwa maba olu rama mungga, pawilnya Onesimus hamana bau pawiluwa yanu. ¹⁸Jiaka ningu njalana dangu jiaka napa wutanga ti yumu langka nggaranaya, padoku nggaha ti yanu. ¹⁹Yanu, Pauluhu, wengu limanggu baku tuluhuna. kupabalungguha, taka ndaku palata angguha da wutangunggu ti yumu. bajiaya nanduma laimu nauwu. ²⁰Oh, o lida dunggu, ti Muri baku koluna namungga hayaluya na atunggu ti Karitu. ²¹Ta dalu manungunggu lata canumu, duku tuluhuna na hurata ya ti yumu, ma baku penggu bau pahalakuya parihungu tapa dingunggu. ²²Taka batunanu, wolungga korungu dumanggu lata kurinjungu tata ta dalu hamayang mu ka pekuna daku balu

ai yumu. TABU HUPUNYAPUNA²³Epafras, olunggu ta bunyi ia dalu nai Yehu Kritu, napangindungu tabu ti yumu,
²⁴Tu jalanai Markuh, Aristarkhus, Demas, dangni Lukahu, olu ramanda. ²⁵Na pekuhamu walungu ta Murinda i
 Yehu Kretu kana okang galuya na ndewamu.

2 Peter

Chapter 1Tebu walungu ti Simon Petrus

¹Walungu ti Simon Petrus, jiaka rasul Yehu Karitu, ti yida dama langa kataku de da we dama pahamang nama
 nina tiyanma palina limanang ni Allah dangu nama pamanu mara, Yehu Karitu.²Kapiakuna hagela jiaka
 nahawola kana binu lai yimi tadalu pemi i Allah jiaka Yehu, Muri da yita.Tu Pa Pa dowungu jiaka pa kahikana i
 Allah³Na biha yang ilahi napa langa una ti yita bolu dabada nama pacuwung tamuruk wudung, napa peda yina
 nama langa pa dowu da yita hagang tama kabibak jiaka hamu-Na.⁴Palina, yina habadi unade na kanyuru kanaga
 lai yita napa jajung na namalalu bakul jiaka napawilungu kapiaku wengu pajajingunu yimi piaku bai teku wiku
 dubami tadalu biha-Na, jiaka helur walungu tama ruha nama dadi tapinu tana, nama pamulang pawuku ati.
⁵Mulana napa wukunu, parukang mapalangatakang kapiakuna bana tabang nawemi wengu mahamu,mahamu
 wengu pengu. ⁶Jiaka pengu bata patu wiku wengu patu wiku, jiaka pattu wiku wengu panedung, panedung
 wengu muruk padenung, ⁷padenung wengu paoya paangung mapa oli dadung, mapa oli dadung wengu
 pabuhang nama dapa tubana yina wiku.⁸Tuna nuka, bolu dabana ya jiaka nina tadalimi yimi dangu pangalang
 bana taba-tabang, maka yimi da jiana kahewamana ata dajiana, wuami tadalu pemi tunaka i Muri yita, Yehu
 Karitu. ⁹Taka batuna nuka, na tu nama damalu ninguma bolu dabada nu jiaka na tu na nama daita pakalung
 jiaka na kabola kadang yina na bulana tuna nuka yina habadi papawarahi tadoku jalana nama lapah.¹⁰Mulana
 nakanu, oli dadigu, parukang rihi tarung waluke kapiakuna bapepinguda tuna nuka yimi mapa langa taka bada
 pa augimi jiaka papeli, tuna kanu jiaka pahalaku ya yimi, yimi dai kanabu a.¹¹Batunakanu, waba tadalu hangaji
 paluppang Muri jiaka pamanumara da yita, Yehu Karitu, napa buang galang ti yimi.¹²Batunakanu, yanda
 kuwukuya kapiakuna baku panamu gimi bolu dabana yayi langka habadi pemi yimi jiaka habadi kidi wengu
 madung tadalu mapa denung nama nina ti yimi nucu. ¹³Bani baliga tamuruk ta uma kabung pinu tanah yayi,
 yanda namapiaku maduna badoru gimi yimi wengu bapa namu gimi, ¹⁴tunanuka yanda kupena patuna nu ba
 hiba jamagi na uma kabung yayi hamatungu napa paita daga ti yanda wengu lohang na Muri da yita, Karitu
 Yehu. ¹⁵Dangu, yanda kupa jukang wengu kawogul pajukang kapiakuna baku wolimi bainamuha boludabada
 yayi tahabali nahalakugu. Hakahi Mata Kabibak Ni Karitu¹⁶Tunakanu yanma dama keru aya pangerang dapa
 karang wengu kameluh, napa ita na yimi na biha jiaka na mena Muri da yita, Yehu karitu, taka mulana ka yanma
 jiamaka hakahi mata na kabibak-Na.¹⁷Tunakanu bata langa Yehu bana kataki tebu dangka na kabibak walungu
 lai Allah Ama, hama tungu napa wena ti Yina mula nama biha Mamadi, "Jiaka na Ana-Gu na pabuha-Gu, ti Yina
 aka Yanda namanang," ¹⁸yanma marangu jala na hilu nama walungu ta surga bata langa aredabama yanma jiaka
 Yina tapinu paledu biha.¹⁹Yanma na taba pamadu gama wengu panewu katura, hama tujalana yimi kai botu
 pakalung, hamangu bai botuna napa lita nama ha waila tapa nyiangu maka patang, lapa lodu na baru na adinu
 mohu ramu bana hunga ta atimu. ²⁰Taka batunanu, taka nama lali kawunga bai pena jiaka bada ninguhupu tura
 tabuku bakul namawalung papangadang hatu turara.²¹Tunakanu daningu hau patura nama kawudak walungu
 tapa wuku tu rara; taha balina nu, tu-tu mapa newi tadalu ngarana i Allah palatana na kapipina Ngahu Macua.

Chapter 2

MUDANA TUTUNA GURU-GURU MADA PADENUNGU ¹Talanga hanaduya, nina nabi-nabi madapa denung takabuguru ni Allah, hamatujaiana nucu yida da guru-guru madapadenungu ta jongami yimi wengu kabunungu bada patomagimi nama dapadengu, dangu jala nakadengana i Muri nama paluputuda walungu tamadahamu. ²Dangu, angu nimangu tu dangu makeriya napata muruku da yidda dama dahamu, mulanaka yida, larung mapadenungu dakadengana. ³Weng kabaluku ati yida dakolungu pautu wengu walungu hilu kabaluku da yida, taka nawuda jalana yida ni memana walungu hamula, napa dapadenungu dani'angu tarana. ⁴Mulana, jiaka i Allah bana dana panaku nina bana itaya na pata dahamu walingu ti Malaikat, taka na leb'iaya ta neraka dangu na hoduya tama kapatang lodu napa hupu japu awangu tanah, ⁵dangu, jiaka i Allah dana pakanadunina na pinu tanah wali mula ji'aya i Nuh, na ha tu nama patomana nalimanangu arengu tumu pucu, taka na pamena na wiwa bakulu ta pinu tanah nama da pena i Muri Allah; ⁶Dangu, ji'aka i Allah na hukuna naparengu Sodom dangu Gomora wengu bana paruhaiya na kaduada parengu nu lodu hama jadu ittuya dangu pangerawena garaya nama jadu ta tu rara nama dahamu patana ta ladu nama nemina. ⁷Dangu ji'aka Allah napa luputiya i Lot, na tu padenungu nu, nama pada'ya namayila mulanaka pata muruku nama dahamu walungu ta tu nama pena napa denungu, ⁸I Lot ni tujuna ta jongada yidda ta hau ladu-hau ladu, danga tadewa hamuna bana mayila mulanaka bana itaya dangu bana rangiya napata-napata dahamu; ⁹I Allah na pena gahamanina bana payelana na tu nama patudu ati walung ta harui dangu na patuya na tu nama dapadenungu peku bana hukuna ta ladu hupu japuna na pinu tanah, ¹⁰Tutu meha da yidda nama panamatuna na wuku ati marihaku, dangu nama dagomana nama pareta. Dangu nama lalu katadaku wengu danga jaga ati, guru-guru nadapa denungu nucu da'da hawadama ba'da puluwengu hagangu ihu pinu tanah hawayuku, ¹¹Latu duna da malaikat, laka dapa kalua dangu rihu bihada walu ti yidda, dana panewumaya napadokung nama paloukungu hagang ti yidda ta hagani Muri. ¹²Guru-guru dapadenungu nu hamanaka na bada nama daningu kotuna, bana dadi peku tawapaya dangu pamatiya; yidda dapa paloukungu garaya napadapeda, pa mohuya dalu taruhana yidda wiku; ¹³yida da padda nama dahamu mulanaka namadahamu napa padowuda. Dapa pangada yida bamawuku pa'inung bana ladu ji'aya nama hamu. Yida ji'aya nama irak dangu nama dahamu, riki deta dalu bada itaya yida bada olu ngangumi yimmi. ¹⁴Ta matada yida lalu nina nakabaluk ati padowiya nama marihak, da'da pajang padowiya dama jala, da iruha da oluda patu dama hamawul dewada, dangu atida yida damangdika bada pakabalukku yida ji'aka da tu dama padekang! ¹⁵Da'da namatnimana na larungu nama hamu, taka da keriya na larungu nama jalurru, ji'aka na larung Bileam bin Beor, nama buhangu pakayu kahewa wudda dapadenungu. ¹⁶Taka, da ita wudda dahamu walungu ta bada keledai nama kabanga taka napa newu hama hilu tu rara peku napa pajana narama kamadi na nanabi nu. ¹⁷Da tu dama tunu na hanaka na matawai nama micu dangu hama nahabuangu napa papuwungu ngilu. Naka patang dingi dangu ji'aya napa dumada ti yida. ¹⁸Wengu panewu ngaba, taka kawohulu, yida dapaha rituha da tu dalapaha luhu walungu ta kahaungu dangana na kabaluk ati dangu nama marihak. ¹⁹Guru-guru dama padenungu dapajajungu lialoga limagawa, taka yida wiku nidapa ta mohumolungu. Mulana, herakaya nama jajaya na oluna na, yinakah na tu nama jadu ata. ²⁰mulanaka, ji'aka yidda da luhu walungu ta marihak pinu tanah nama dahamu wengu bana tadaya Muri dangu nama podaha yida walung ta doku jala, Yehu Kritu, taka nama me bali ta pinu tanah nama marihak, taka yidda rihu lebih dahamuda walungu ta ladu nama lapahu. ²¹Na rihupa pahamu ji'aka yidda dana pena na larungu nama hamu nu, dari pada bana helu pena nama hamu taka kadengangu walung ta puluni Muri napa udda t yidda. ²²Yidda hamanaka na pangerangu nama patuba ni : " Ahu nganggu balinika na muta wikkuna" dangu " na wayi na warahu, balinika ta eduk panyia patammama."

Chapter 3Muri Yehu Napa Nomi Balina

¹Oli dadi buha, ya na urat kadabu wena yanda ku tuliya ti yimi. Napa kadabu wena na hurat ya ku pajukang baku pakidi ya napa ngadangmu nama hamu wengu pata baku panamugiya, ²Kapiakuna yimi bai namu ya napa pa wemi onana napa panewida da nabi-nabi kudus dangka pareta-pareta ni Muri dangka mapa manumara nali ta rasul³Nama kawunga perlu i pena tuna nuka taladu-ladu malamiruna napa, dama paolok nomida bada keriya napa wuku atida yina nama doku jala. ⁴Yida weda bada panewi, gida napa jajung-Na bada pamengu? Kadang walung da boku apuda yita bata mati, bolu dabada masih nahalaku hamatungu tama kawunga. ⁵Tuna nuka yida wuku weda bada bulana nama pulu pia tuna nuka na puluna, na awang nama habadi nimemana hanagga, jiaka natana napa wolungu tawai dangu palina tawai. ⁶Wengu wai nujala, napinu tana nu nahalubuna wengu wai tahuk. ⁷Wengu pulung nam pahama, na awangu dangu na tana nama nina nucu bijalu bacunuya ta api napa hupu awang tana nama padaya nama jala. ⁸Olidadi buha, abi bula dina napa itamu nama hauna ya: duma na i Muri, hau laduna hamatuna harata dungu dangu harata dungu hamana hau laduna. ⁹Muri dana madaima bana patena napa jajungna hama tuna ta tu hawayuku bana madai. Hamana, Yina napa tengu ti yumu, Yina dana buaha mangu hatu bana mohu molong taka kapiakuna ngara dukana natu kana taka wengu haria. ¹⁰Taladu takana i Muri hama tunaka na tu nama mangawa naawangngu, bana mulung wengu ngahu lina mahawiru. Dangawu-ngawu walungu taawang dakaci daba dangu damalahu wengu api nama lalu wajalu, jiaka na tana dangka na ihuna bolu dabana dakaci daba¹¹Jiaka bolu dabana bada mija, wengu pata ya, gahamaniakemi yimi bai muruk? da jiaka yimi bai palanga takaya namuruk padenung dangka pa ata wikimi ti Allah, ¹²Bata pate-tengu dangu banageha na ladu banomina Maraba Allah? ta ladu nai Muri, na awangu namija wengu api, dangu dangawu-ngawu ta awang na lowu mulanaka nawajal. ¹³Taka, panamatnaka napa jajungu ni Allah, yita pate-tedaya awang dangu tana wudung, panyangu na tu-tu nama manang bana engang. ¹⁴Oli dadi buha, mulanaka yita bapa tena nama tuna ya, taparukang mapa langa takang peku i Allah nama toma gimi yimi da ninggu jala, da ninggu irak, dangu padami dangana i Allah. ¹⁵Pakika na olaga yita mulanaka napa ayu panamung ni Allah piakuna bakoluna na manu mara. hama tunaka i Paulus, oli dadi buahada yita, kutuliya ti yimi wengu manyakat napa una i Allah ti yina. ¹⁶Yina panewi jala ya pata-pata boludabana tadalu huratuna taha wayuku. Latu nijalada dama harui bapangadada dikira kabali-kabaliya da tu-tu dama kabanga dangu dama hamaul lipa wena. Yida dapa halaku jalaya taka bajar-bajar hawayuk walungu ta buku bakul, ditunakanu namohu molungu mulana napa wolu wikida yida. ¹⁷Olidadi buha, mulanaka yimi bai habadi pena nama tungu ya, paati takaya peku yimi abi na irimi tama jala walungu ta tu-tu nama dapena na pata. Abi ya abu kanabu walungu ta lipa wemu nama madung. ¹⁸Jiakanu kabokah balu pa namu paaying tadalu pemiya i Muri dangu nama pamanu marada yita, Yehu Karitu. Yinakah nabiha kabibak, walungu nuju lapa lodu nu-nuka. Amin.

2 John

Chapter 1TABU

¹Walung tamabokul kareja, hagang tapa ina napa peluna dang hagang ta ana anana ym panamungu tadalu nama padenungu dang dadeduayanda taka batunanu dang ngara dukana naturanana pa pena nama padenungu²Mulana kanu kanyuru pa ayu panamung nama nina tiyita dang nama kadibu karaha manda yita nama nemu-nemuna³Kanuyru, kanangga paayu panamung hagela hawolama walung ti Muri Allah Amah, dang Muri Yehu Karitu ana ka menang kadibu karaha da yita tadaduna nama padeng dang napa ayung MURUK PANAMATUNG TA PARETANAI MURI ALLAH⁴Yanda darakariku wiwu wala mata mulana batunanu ba penaka hawayuku da amu bada loru tama padenungu gahamana napareta napahabadu una nama walung ti Ama. ⁵Jiaka na pa nang batunana yita taloru panamatung pareta-pareta-Na taka tunanu dapareta na nu, hamana dapa ha badu rangumu walung kausungana kapakuna yumu bawu loru tiyina. ⁶Mulana, batu nanu nadangu, kabaluk ninaka bana kawudak ta pinu tana yida dada buha ana Muri Yehu Karitu baji aya Karitu nama me tadalu hada tu rara yida jiaha ikaballuku dang dama dabuhanai-Karitu. ⁷Paatu wena kapiakuna yimu badana bulang bagaraya nalanga wolu nama binu na wudana. ⁸Ngara dukananatu namahalaku tahabalu dang dana mata ana ta dulu panaungna Karitu, yina dana pawea Allah. Mula batunanuka hara namapawe tadalu napawoluna nu nakuluna namahamunai Ama jiaikai Ana. ⁹Jiaingu turara namame tiyumu dang nama dapaweya napa nauya abu pahala dinayina banatamataumamu dang abu tabudia. ¹⁰Garukna langka harajala nama yemaya yina namadumana tadalu paramana nama dahamu naturaranu. TABU HUPU JABPUNA¹¹Nadangu boludabana baku patoma gimi yimi, taka batunanu, yanda dagu buhanga pahalakuya wengu huratu dang wai pena taka batu nanu yanda ku

manungu na jadu baku me ti yumu dang panewu pahaga ngorangu kapeakuna riku wiwu wala mata yita napa tomade.¹³Ana-anada olu dadumu dapalu bada batomana nalangu hagang ti yumu.

Jude

Chapter 1TABU WALUNATI YUDAS

¹Nama wangu ti Yudas, bana na maya Muri Yehu ka Ritu dangu na olu daduna Yakobus dangu takayina na pelli dangu napa bu hanai Allah Ama, hamatuna napa pawa radana i Yehu Karitu. ²Bajiaya napanamungu, mahagela hawola napanamungu mapa bodungu tiyima. ALLAH BANA HUKUMAYINA NAMA WOLUMAJALA³Olu dadu pabuhagu yanu bata langa walaatingu bakutulu huguyumu, nangerana nanu maradayita paarengu yanaju baku padang kubuhangu patuluhung ti yumu dangu madinguwu kapekuna yumu parukangu mangguya duma naimaru nama patomaga hadaku patoma napa padagu tama bokul kareja. ⁴Taka natunama pengu bana pajuru na bana namaya batu nanuyumu wolu de rahu du mana bana hu kuma natu nama dapawe namajala wundaya napa wukunai Allah takayita batu nakanu kanato manapa wukuna dangu nmana muya hatutu ana nama pengu dangu imu Yehu karitu.⁵Yanu ku buha panamu wuyu mu langka tumunu yumu kupemaga yumu Muri bauloriya dangu bau paluhuga yina walungu tatana Masir. Taka batuna nuka tahu pujapna bau pamo hu molu na nama parahaya. ⁶Dangu malaikat-malaikat dama dawa taka nawata-watana nabha maduna ta kayimu batu na kanu du jaku ne na panyipa nyiana yina olekuya wengu koga wicu le kagoru tapa nyiangu maka patangu nama lalu , kapata nauya dumana bana pareta wikuna taladu ba kulu napa.⁷Taka batuna naka Sodom dangu ta Gomora dangka panyiang-panyiang dama palihi nama liya napa wukku atina bana padowiyah nadoku jala nama da ji'aya, takana na koluna hukungu lodu lupangu. ⁸Namatu nanu duna natunu nama puju wikuna namaga dipangna-dipangna yina, pairaku wikuna natol na nama jaman napenauna dangu nama pulu wena bolu daba nama hamu.⁹Mikhael duna,yumu apenga malaikatta, kayita patara danga na ika baluk mulana namatuna Musa donataru banua pahimaya nahilu-hilu nama dahamu tiyina batuna daga rukano bana panewu taka batunu i Muri nama banuguyumu. ¹⁰Yonnu nama ni maha dukamaya nahu nuru name dawenaya yina nama pena hamu yumu bau pena pala tana na lori batu nanu dada dama damngu akalda batu alu nahuru huru nu yida napa - napoa hadu ka wenguya. ¹¹Haduka kayida yida bada keruya na laruna napapaitana kain dangu bana keha nawengu napawapana naja lana napa ramana Bileam, dangu mulananu bana banu Korah.¹²Yumunu hama nama irakku nagamu pangangu madun macua nama uruna danga ngua buha wadadu a bulumu duna batu nuta duwikung yida hama tuna na awangu nama tunanu dana papuru angna wai maringu nawai malala hamatyuna napapada. Nongillu walu denggu walu wawangu yida hayuna dapungu yia punguyia dama daningu wuada dangu tomaka narahuna, matu pa dua balu nguneka danguy batu mangu amuneka. ¹³Magorukala hamatuna ha tuna na ngalu ngutatahak nama bangattu bana paka papatana naharuy iyi da wiku mulana hama tuda adiai danguy nama ha dipal napahadia muga duna lo dununu.¹⁴Dana waluke mulana natu tu nu i Henokh nadalarna napa pucu wena walungu ti Adam, naparamana na ita imur banamenreda dama riu rataya natu mapawe. ¹⁵Dumana bana pa hala kuya na hukuna tadna bolu dabana natu nama hukum, bolu daba natu namana dapal wengu bolu dabana na papa doyna dangu yi da pahalaku de wena huru na nama haduka danautahagana bolu da bana napawundamu mahi runggu maya napa wu damu totui tu nama jala dangu namahadipal taha nai Allah. ¹⁶Yida mida datutu dania bulana panamuya nama manyaranya napajala wena. Dangu yida na banu daku mayiniwiki. Garrukna na lama mu lalu bakul danangu majalu ha datu hawayuk malu kaku kolu nau kanyuru. PANAU PAPEKANG¹⁷Oludadu-oludadu pabuhagu yimu lupangu kai namu ya garaya na papa newuguy dawana wunang na muru na yita i Yehu Kretu. ¹⁸Yimi garukna dipanewi yimi tahupajana dangu ma naya nama payerk banakidu lolu ya naka renu dalungo na nama daham.¹⁹Yida nidadatutu dama pamu langu pahewa deka bana keriya nabam daku na tapiu tana dangu daningua ngahu macua.²⁰Garuna yimu olu daduolu dadugu pabuhagu kiduka nawikumumu tadalu pa wemu namalalu mana dangya dangu bau habayangu taha ganai naahu macua. ²¹Radana nadumamu tapa buhanai Allah napa pategu naka bogurna Muri da yita i Yehu Kretu, nama dapuya talari palupangu.²²Manguna nahamu ati takayida dama hawada, ²³Paloriya natuhawa yuk wengu yelamui yi dawalungu ta apu. Taka daha wayuk pa itada napanamu namu nama liya na hawa da dangu bana puluwena dama lajada yida ma raku nama donuna boru baha na na huru lori na tapi na tanaPAOHAYAI ALLAH²⁴Dangu yinba nama pengu papawanguy di dsana kanabu dangu dina taka nama daka cilla tahaga na nama biha ma du dangu hagela hawala. ²⁵Dunai Allah nama hata u nama pamaradai Kretu Yehu nak bibakku namanga janai na deda makana dangu Nabi i Hana lu palu pangu o nana nucu lapa lu pangu.

Revelation

Chapter 1Yohanes na patorahiya ba jiaiyaya na buku ya

¹Hilu walung ti Yehu Kritu, napa unai i Allah ti Yehu peku napa itadai ti wicu palima nai Yehu bagarai nama cubu. Yehu Kritu na ungiya nahilu ya lewatu malaikat-Na peku napa tomanai ti Yohanes, na wicu palima-Na. ²Yohanes na jaduka saksi wulu pulung ni Muri dangu jala Yehu Kritu, gara ngara dukana napa itana. ³Na pamaring pamalalaya na tu nama baca patorahya pulung li peka ya dangu na pamaringu pamalala jalaya yida nama rangu ya dangu nama palakuya garaya napa tuluhuda ta pulungu lipapeka, mulanaka narahi nama tuku. Patebu nai Yohanes hagang ta pucu kaboguru ta Asia⁴Walung ti Yohanes, hagang ta pucu kaboguru nama nida ta Asia. Na namu pa ayungu dangu ta riki wiwi wala mata duma mi yimi walung ti Yina Nama Nina, Nama hawingu Nina, dangu Nama helu Nomina; dangu jala walung pucu ngahu macua nama nina ta haga hangaji-Na, ⁵dangu walung ti Kritu Yehu, Saksi nama manudu, nama kawunaya na muruk bali ta jonga tu mati dangu nama rihuya na kabibaku walung tangaji hawayuku nama nina ta pinu tanah. Ti yinaika, nama panamu pa ayuda yita dangu nama podah da yita walun ta doku jala wengu wai reNA,⁶dangu nama pakahauda yita ta uma hangaji, imam-imam duma nai Allah dangu Ama-Na, duma ka Yina na kabibak dangu biha lodo lupangu! Amin. ⁷Botinaka, Yehu mena wengu arumangu, dangu ngara duka da mata da itai Yina, tu jalang ka yida dama pamayilaiYA; dangu ngaru duka da parengu ta pinu tanah da hia karoduk mulana ka Yina. oh wemu, oya na cubuya! Amin. ⁸Yanu jiawa ka nakawungana dangu nakajupuna, pulung ni Muri Allah, Nama Nina, Nama hawingu Nina, dangu Nama nama helu Nomina Nama Ngahu Biha. ⁹Yanu, i Yohanes, oli dadi dangu oli buhami napa tekau wai ngerana dalu haduka, dalu uma hangaji, dangu dalu ta can ti Yehu, niga ta parengu nama namangarungu Patmos mulanaka pulungu ni Allah dangu napapeka paitanai Yehu. ¹⁰Yanu nakadopara i Ngahu Macua, ta rahu Ladu ni Muri, dangu yanu marangiya na ngahali nama lingu walungu takadengagu hama puni trompet, ¹¹nama wena, "Tuluha dabana ngara napa itamu ta hau buku dangu panidaia nu ta pucu kaboguru: ta Efesus, ta Smirna, ta Pergamus, ta Tiatira, ta Sardis, ta Filadelfia, dangu ta Loadikia." ¹²Mangaka, ku bilak kadenga peka kagu itaya na ngaha li nama panewu ti yanu. Batunaka boku bilak takadenga, ku itaya pucu kaki dian amahu, ¹³dangu tapa dua kaki dian nu, ku itaya na tu nama hamanai Yehu, na binu jajang dangu na paku tera amahu ta kuru-NA. ¹⁴Nakatiku dangu na logi-Na kaka hama wulu bebi, hama kaka salju; dangu na mata-Na hama diur apiya. ¹⁵Wicu-Na da kabibak hama biha habarak ta walapaga dangu na ngahali-Na hama katurullu wai wiwa bakulu. ¹⁶Ta lima awana-Na, na ketana da pucu adinu dangu ta ruwiwi-Na na luhiya na hapangu kiruhu dama kadabungu matana, dangu na Ngora-Na na habila hama na mataladu nama waja! ¹⁷Tunaka boku itaya Yina, ku kanabu ta wicu-Na hama tu mati. ta kajia, Yina na toya na lima awana-Na ta pinu ihugu yanu dangu napanewu, "Abu hawadadi; Yanukadi Taka Wunga dangu Yanukadika ta Hupu, ¹⁸dangu Nama Muruku. Yanu kumatika, taka itabalauka KU muruku palupangu, dangu Yanu maketana na kuci molungu dangu na kuci Hades¹⁹Jiayaka nu, tuluhu baluna gara bali napa itamu, dangu gara ya nama cubu nucu dangu gara bali ya nama cubu nama lapahu. ²⁰Jiakadikaya nama kawiningu garaika pucu adinu napa itamu ta lima awana-Na dangu pucu kaki dian amahu nu. Pucu adinu nu jiakadika da malaikat walu ta pucu kaboguru; dangu ta pucu kaki dian nu jiakadika da pucu kaburu."

Chapter 2 Hurat hagang ti Kaboguru ta Efesus

¹Hagang ti malaikat kaboguru ta Efesus tuluhika: Tunanuka na hiluna Yina nama pamanuya pucu adinu ta lima awana-Na dangu nama halaku ta jonga pucu kaki dian amahu nu.²Ku pe dabana naparamamu dangu naparuka lerau dangu na canumu, bagahamanimu bu dau buhana nama dahamu, dangu yumu ba'u katuturiya na tu tiku wikuna rasul, taka nama padenungu yida da rasul aha, dangu batoma yida nama paka baluku³Yumu nigu bou canu dangu bou madangu mulanaka na ngara-Gu dangu badou paddaya na oja. ⁴Taka yina, KU panauwu mulanaka bou kadenganaka napa oya pa angumu ta kawunga. ⁵Mulanaka nu, munamuika gahamanimu bou kanbu ta doku jala dangu bou haria wenaka dangu bolu padowika pahalakika na parama nama hamu taka wungana, taka badaka ka, KU megu dangu kuteki bali ya na kaki dian tapa nyiamu, bolu'aka bou haria.⁶Na yina, mu dubanaka: mu arawuda ati daparamada dama keriya Nikolaus, dapa arawu ati jalagu Yanu. ⁷Herayaka nama ningu kaculuna rangika gara napa tikina i Ngahu Macua hagang ta kaboguru-kaboguru. Herayaka nama talu, KU una pangangu walingu ta pungu pamuruku wengu nama nina ta Mangu Hangaji ni Allah. Hurat hagang ti Kaboguru ta Smirna⁸"Dangu, hagang ti malaikat kaboguru ta Smirna tuluhika: Tunanuka napa panewuna walung Nama Takawungaya dangu Nama Pahupiya, nama hawingu matina dangu muruku bali: ⁹KU pena naha dukamu dangu namilamu, taka nama patubangu mu de'tu! KU pena na loluku wegu olumu nama tiku wikuna tu Yahudi, taka dana padenunguma, nama patu'ba yida kaboguru i kabaluku¹⁰Abu hawada dangamana nama mayilamu. Itayaka, na mangu tanah na pakana'bimi yimu tuma pira tama mi ta gallu peku da kamami, dangu mi pa'daya namayila dalu habulu ladu. Mu patuduka lodu mati, dangu KU ugiya na tada muruku. ¹¹Herayaka nama ningu kaculuna kana rangika napa tikina i Ngahu Macua hagang taboguru-kaboguru. Na tu nama talu dana mayilama ta mati nama kedua."Hurat ta Kaboguru Pergamus¹²"Dangu, ti malaikat kaboguru ta Pergamus tuluhikah: Yanaka napa panewuna Yina nama ningu kiruhu da'kutu nama kaduadangu matana: ¹³KU pena nyiapa engangumu, napa nyiangu harangnai kabaluku; taka mu pamanuya na ngaragu-GU dangu du puluwemana na we-Gu dangu bolu ta rahi Antipas, saksi-Ku nama manudu nama dapamatiya ta jongami, nyiapa harangna mangu tanangu.¹⁴Takajia, KU tegorimi mulanaka nina ta jongami ma keriya na ajaran ni Bileam, nama ajariya i Balak peku na pakahabaru pakatujuru wengu da anik Israel, peku da nganu pangangu ta katoda nyia panyaba dangu kada pahalakuya na jabu marihak. ¹⁵Tu jalanaka, nida tu ma pira ta jongami yimmi nama pamanuya na ajaran Nikolaus.¹⁶Tunaka nu, hariaka ! Jiakada, KU megimi dangu KU pabera dangada yida wengu kiruhu ruwiwu-Gu. ¹⁷Herayaka nama ningu kaculuna na rangika garaya napa tikina i Ngahu Macua hagang takaboguru-kaboguru. Heraya nama talu, Ku unaiya na manna nama kabunungu; dangu Ku uyaiya na wacu kaka, dangu na ngara wudungu nama tuluhungu ta wacu nu, da ni'ang ha tu ma pena bolu'ayaka nama katakiya."Huratu hagang Kaboguru ta Tiatira¹⁸"Dangu, hagang malaikat kaboguru ta Tiatira tuluhika:Yanaka na hilu ni Ana nai Allah, na mata-Na hama diur apiya dangu na wicu-Na na habarak hama bihuya ta walapaga:¹⁹KU pena na pata-patimi, na pabuhangumu dangu manung lipa wemu, na doku tidungmu dangu nama yola atimu, dangu jala dapa ramamu dama malamiru da lapahaka dama taka wunga.²⁰Taka yina, KU tegurimi mulanaka bimi pahelana na awini Izebel nucu, nama we wikina nabiah, na mangajar dangu bana pahajaluruha da pawicu palima-Gu peku dapadowiya nama ijang dangu kada ngangu pangangu dapa hamayada ta katoda. ²¹Ku udaiya na aloga kada haria, taka da'da buhangma paharia walung ta ijang da²²Mi mbotinaka, Ku leb'biya ta pinu nyiapa macuru mayila dangu yida dama ijangu Ku leb'biha ta haduka bakul, bolu bada haria walingu ta awini nucu. ²³Dangu, KU pamatiha da anada wengu mati; dangu bolu dabada da kaboguru da pe'da ba Yanu bali ma kamada da pangadangda dangu da ati tu, dangu Ku ugimi da duma masing-masingmi panamatda da patami.²⁴Na yina, ti yimi hawayiku ta Tiatira, nama dama keriya na ajaran y, nama da'dipa nama pena nama kabunungu ti kabaluku, Yanu wegu: Daku helu padoku magiya na mabuotu ti yumu. ²⁵Taka yina, mi pamanu pangalanaka garaiya napa dumami lodu helu Boku me²⁶Dangu, ta tu nama talu dangu nama pahalakiya napa ramu-Gu lodu japuna, Ku ugiya na kuaha ta parengu-parengu, ²⁷dangu yida dama paretaya da parengu nu wengu takungu bihu, da babar pia-piana hamanaka tembikar mapa dowu warung, mula Yanu jala KU katakiya na kuaha walingu ta Ama-GU²⁸Dang jala Ku ujanaika na adinu hunga ladu. ²⁹Herayaka na ningu kaculuna tunaka kanarangika garayaka napa wenai i Ngahu Macua hagang ta kaboguru-kaboguru."

Chapter 3 Hurat hagang ti Kaboguru ta Sardis

¹"Dangu, hagang malaikat kaboguru ti Sardis tuluhika: Ninakah napanewi-Na nama ningu pucu Ngahu ni Allah dangu pucu adinu nu: Ku pena napata dadukumu. Daloluki olimi nigupa baumuruku, taka nama padenungu mati ya. ²Pa atiya, dangu pakaluaya garaya nama ninapa, nama tipa mati, dadipa KU itaya naparamu bana patupungu ti mata ni Allah. ³Mulanaka nu, munamiyaka garaya napa kolumu dangu napa itamu, manudunaka nu dangu hariayaka! Jiaka du paatiakaya, KU megu hamanaka tu kedu dangu yumu du pemana jam piraya bu KUmegu yumu. ⁴Taka yina, nidapa tu pira tu ta Sardis dama dadipa pairak wikuda; dangu yida da halaku are-GA da paku kalabu kaka mula yida da layak. ⁵Na tu nama talu dapapakuda kalabu kaka dangu Daku pod'dahama na ngarana walung ta Buku Bakul. KU akuya na ngarana ta hagani Ama-GU dangu ta haga ni malaikat-malaikat-Na. ⁶Heraika nama ningu kaculuna ka rangika garayaka napa wena i Ngahu Macua hagang takabogur-takabogur." Hurat ti Kaboguru Filadelfia ⁷"Dangu, hagang malaikat kaboguru ti Filadelfia tuluhika Ninaka na hilu walingu Nama Biha dangu Nama Manang, nama pamanuya na kuci Daud, nama buwaiya da ni'ang hatu ma toniya dangu da ni'ang hatu ma buwainaya: ⁸KU pegiya na patamu. Itaiyakah, Ku buwagi na waba, da ni'ang hatu matoniya mulanaka nakaluamu nama ha wutuna, taka mu panuduna na pulung-GU dangu dukatadak wemana na ngara-GU. ⁹Itaiyaka, nida ta tumu pira walingu ta kaboguru i Kabaliku, dama we wikuda tu Yahudi, taka dana padenung ma, da palagitang, taka jia yina KU pakarodukkuha ta hagamu dangu da peka, batunaka Yanu Ku namu ayimu. ¹⁰Mulanaka bu manuduya na pulungu Yanu, peku mu canu bu pate-Ga, maka ba tunaka nu KU pa mawu pa inugu walingu ta harui ta haduka na me walingu ta gida-gida nama pagigu ngara dukana na nina ta pinu tana. ¹¹KU geha nomugu. pamanuyaka nama nina ti yumu, peku da ni'ang hatu matekugiya na duma muruku palupangu. ¹²Heraya ka nama talu, KU pajadiyaka kabaringu Uma Hangaji Bihana i Allah-Gu, dangu da helu lalungumanaika walungi tu nu; dangu KU tuluhunaika na ngarani Allah-GU dangu na ngara panyia hangaji ni Allah-GU, ba jiyaka na Yerusalem wudungu, nama purungu walingu ta surga, walingu ti Allah-Gu, dangu na ngara-Gu nama wudungu. ¹³Herayaka nama ningu kaculuna kana rangiyaka garaya napa tikina Ngahu Macua hagang takaboguru. Hurat ti Kaboguru Laodikia ¹⁴"Danu, ti malaikat kaboguru Laodikia tuluhika: Jia yakah na ngaha'li ni Yehu, saksi nama manudu dangu nama manang, nama kawunga walingu tapadowuni Allah; ¹⁵KU pena ngaradukana napatamu du maringu dangu du wajalu. Na rihupa pahamu bau maringu atau bau wajalu. ¹⁶Mulanaka bu dau maringu ata bu dau wajalu, maka KU muta baligu walungu ta a'ba-GU. ¹⁷Mulaka napa newumu, 'Ku dedu, dangu da ni'angu majapu gara-gara,' dang du pemana bau harui, mila, kabola dangu kalolu. ¹⁸KU panauwumu peku mu hiya walingu ti Yanu amahu rara peku mu dedu, dangu kalabu-kalabu kaka mu peku pakiya peku namakemu mulanak nakalolumu abi na hunga, danu rohina minya namatamu kapiakuna bu ita. ¹⁹Heraya napa namu-GU, KU panauwiya dangu KU paliya; tunakanu, pahagallaya na atimu danu harianaka! ²¹Herayaka nama talu, KU helana nangodu danga-GA ta Hangaji GU, hamanaka Yanu nama talu danu KU ngodu dangana na Ama-GU ya Hangaji-NA. ²²Herayaka nama ningu kaculuna tunaka kanarangu garaya napa tomana i Ngahu Macua ti kaboguru=kaboguru."

Chapter 4Yohanes Na itaya na Surga

Chapter 5Kojul Buku Bakul dangu Ana Bebi

⁵Taka jiyaka nu, hatuna walingu ta mabokulu wena ti yanu, "Pajangka pahia! Botunaka, Singa walungu ta kabihu Yehuda, ubuku ni Daud, nama hawingu taluna lodu na piayaku bana waihayana na kojul hurat biha nu dangu na pucu kawubuhuna."⁶Dangu, ku ita tapa dua hangaji dangu patu ranga awe, dangu ta padua mabokul na hangiwu Ana Bebi na denguru, hama pawingu paropuya, nama ningu pucu kaduna dang pucu mata, jiyaka na pucu Ngahu Macua ni Allah napa lewa ta pinu tana. ⁷Ana Bebi nu name dangu na tekiya na kojul hurat biha walingu ta lima awana na Yina nama ngodu ta pinu hangaji.⁸Dangu, na Ana Bebi bana tekuya na kojul hurat biha nu, da patu ranga dangu da kadu'da kabulu patu mabokulu da karoduku ta haga Ana Bebi nu, da kawera ketangu howu kecapu dangu howu koba amahu nama binu wengu kemenyan, jiahaka da tu biha.⁹Mangaka nu, yida da lodu wengu lodu wudungu, wenaka:"Yumuka ma piayaku patekuya na kojul hurat biha nu dangu nama buaiya na kawubuhuna mulanaka Yumuka pa ropu. dangu wengu wai re-MU Yumu ka ma pod'daha da tu walingu ta ngara duka kabihu, dangu kaboguru untuk i Allah. ¹⁰dangu Yumuka ma woluha yidda da jadu kerajaan dangu padita-padita untuk i Allah, dangu yida dama jadi pareta ta pinu tanah."¹¹Mangaka nu, ku itaya, dangu ku ranguya na ngahali walingu ta malaikat dangu nama koruna na hangaji, patu rangu, dangu dama mabokulu nu. Dangu da kirada yida harata rihuda, tipa kabulu ratada, ¹²na ka'okangu wengu ngahali wadung, "Yinaka na Ana Bebi nama piayaku dangu napa hawingu ropuda nama katakiya na kuaha, dangu na dedu, dangu na pengu, na pakalu'a dangu nakabibaku, dangu napa oha."¹³Mangaka nu, ku rangiya da ranga dama nida ta surga, ta pinu tana dangu ta lubu tana dangu ngara dukana dama nida, dapa newiya, "ti YINAIYAKA, nama ngodu ta pinu hangaji, dangi ti Ana Bebi, ngara dukana na paoha, napa patebu, kabibak dangu kuaha lodu lupana!"

Chapter 6Ana Bebi Na Waihaya na Kawubuhu Kawunga toma ta kanamuna

⁵Dangu, na Ana Bebi bana waihaya na kawubuhu na katiluna, ku rangiya na ranga katiluna ba wena, "Menguka!" Maka, ku itaya na jara metungu dangu nama madiduna na ketana na tibangu ta limana.

Chapter 7Kawubuhu ta Ngengi 144.000 Tu Israel

⁴Yani ku rangiya ba tuma pirraha dapa kawubuhu da dangu da 144. 000 tu. Dama walingu ta pira-pira kabihu da anana i Israel. ⁵Walingu ta Kabihu Yehuda 12.000 walingu ta kabihu Ruben 12.000 walingu ta kabihu Gad 12.000 ⁶walingu ta kabihu Asyer 12.000 walingu ta kabihu Naftali 12.000 walingu ta kabihu Manasye 12.000⁷Walingu ta Kabihu Simeon 12.000 walingu ta kabihu Lewi 12.000 walingu ta kabihu Isakhar 12.000 ⁸walingu ta kabihu Zebulon 12.000 walingu ta kabihu Yusuf 12.000 walingu ta kabihu Benyamin 12.000 mangeka patina tada. Da Tu hamatahuk.⁹Mangaka nu ku itaya, da tu rara kaba'ba dapa da pena kirada, dama walingu ta ngara duka parengu dangu kabihu, kaboguru, da denguru ta haga hangaji dangu ta haga Ana Bebi, dapa wanang kalabu kaka dangu da ketang ru dawar; ¹⁰da ka'okangu pawadung "Na muruk palupang tunaka i Allah ma nama ngodu ta hangaji, dangu duma ni Ana Bebi."¹²wengu hilu, "Amin! Napa'oha dangu naka bibak dangu na pengu dangu riki wiwi dangu ta patebu dangu ta kuaha, dangu tapakalua dumana i Allahda lodu luppana. Amin!"

Chapter 8Na Ana Bebi na Waiha na Kawubuhu nama kapucuna

³Mangaka nu, da malaikat hawayuku da me dangu da denguru ta altar, da ketang hapangu pedupaan amahu; dangu da'una dupa dangu ti yina peku napa hamayangu pa'olu wena habayang da tu haranu ta altar amahu ta haga hangaji. ⁴Dangu, na kubuhu dupa nu, oli wengu habayang tu haranu na deta ta hagani Allah walingu ta lima malaikat. ¹³Mangka, kuitaya dangu kurangiya na hangiwu rajawalina wurung ta padu'a awang, napa newiya wengu ngahali wadungu, "Haruika, haruika, haruika duna nama nina ta pinu tana mulanaka na puni terompet ketiga malaikat hawayuku napa papuwi

Chapter 9Terompet Kalimana mulainaka na Mayeitu Kawunga

¹Mangka, malaikat kalimana na puwiya trompetna, dangu kuitaya na adinu ta awangu na kanabiya ta pinu tana, dangu ti yina da unaiya na kuci kabonga kelung kaka. ²Na buwaiya na kabonga kelang kaka, maka na luhiya na kubuhu walingu ta kabonga, hama kubuhu api walingu ta culur bakul, na mata ladu dangu na arumangu kapatang mulanaka na kubuhu liang. ³Mangka, walingu ta kubuhu liangu da luhu da kabala ta pinu tana, dama bani hama tamicuk ta tana. ⁴Da peka'da peku abi daparuhu da matur ta tana, dama macubbu atau da pungu yia, taka dapa ruhha'da hanya ji'aha yid'da dama daningu tada waling ti Allah ta koba matada. ⁵Da'da palewaha untuk ba'da pamatiha, taka hanya peku da pamayillaha yid'da selama 5 wulla; hama mayilla ruku cicukku tamicukku. ⁶Ta rahi nu, na tu rara nama nyarana na mati, taka da'da paddayama. Da buhangu pa mati, taka da'da toma ma pamati. ⁷Da hada kabala hama jaraha dapa hadia paki pabera wengu; dangu nida ta pinu katikuda dama hama tera amaha, da ngorada dapa ngora tungu. ⁸Da logi'da hama logi awini dangu da ngidu'da hama ngidu singa, ⁹da kurru'da hama kalabi bihuha, da kappa'da da puni hama puni kereta dapa wengu jara dangu ta panyia pabera. ¹⁰Dangka, da kiku'da hama tamicuk dama ningu madakut'da, ta kiku'da ningu tara peku pama yilla weha da turara bal 5 wulla. ¹¹Maraba dama palewaha na ngarana malaikat kelang akat, nama ta hilu Ibrani na ngarana "Abadon", taka mangka jala tahilu Yunani dapa ngarana "Apolion". ¹²Na harui kawunga na lappahaka, taka neminapa na dua'da harui. Trompet na kanamu napuniya ¹³Mangka, malaikat nama kanamuna na puwiya na trompetna, dangu ku rangiya na ngahali walingu ta pati kadu altar amahu nama nina ta lihi ni Allah, ¹⁴na wena ta malaikat nama kanamuna nama ketang trompet, " Pahella'da da pati malaikat dapa leku ta loku efrat bakul." ¹⁵Maka, da pati malaikat, dapa siap wengu jam, ladu, wulla, dangu dungu dapa hell'a'da peku pa matiha sepertiga turara. ¹⁶Da tentara wengu jara 200 juta dangu'da; boku rangihha da kira'da. ¹⁷Dangka, tuna nuka dapa itagu da maga dipa da jara dangu dama madidu'da; dama madidu,da da paki kalabi bihu rara habila, moru metung, dangu wingur hama belerang; da katiku jara hama katiku singa dangu walingu ta abbada na luhu api, muahu, dangu belerang. ¹⁸Walingu ta katilunaka sepertiga turara da matiha; wengu api, muahu, dangu belerang nama luhu walingu ta abba'da. ¹⁹Mula, ta kalua jara nina ta abba'da dangu ta kiku'da. mula da kiku'da hama maddiha dama ningu katiku'da, dapa weda untuk pama yillaha da turara ²⁰Taka yina, da turara dama muruku, dama da mati da harui nu, da'da hariamapa walingu ta pata muruku'da abi da hamayangu ta marapu dangu ta katoda amahu, perak, tembaga, wacu, yia; dama da ita, da rangi, dangu jala halaku, ²¹dangu yidda da'da hariama bada pamati tu, kabali mata, ta ropangu, dangu ta kedu.

Chapter 10Malaikat dangu Kojul Huratu meduk

¹Mangka, kuitaya na hatu malaikat pakalua purungu walimgu ta surga, na paki kalabu arumangu dangu kapori ta pinu katikuna, na ngorana hama mata ladu, dangu na wicuna hama tungu kaba ringu api. ²Na malaikat nu na ketang hawala hurat meduku nama ta waiha, Dangu na paletina na wicu awana ta tahuk dangu na wicu alaina da tanah.³Mangka na ka'okang wengu ngaha li wadung, hama singa nama ouli; na mangaka nu, pucu daduku kabala dapa rangi'da da lingu'da. ⁴Bana linguka da pucu kabala, kaku tuluhiya wegu, taka kurangiya na ngahali walingu ta surga nama wena, Kabuhuiyaka garraya napa wena da pucu kabala! abi mu tuluhi'da⁵Mangka nu, na malaikta napa itagu bana denguru ta tahuk dangu ta tana ns jejukuya na lima awana na ta awangu, ⁶dangu na harang mulanaka YINA nama muruku palupangu, nama woliya na awangu dangu na ihuna, na tahuk dangu ihuna, ba tunaka da nimanaka napa lalingu rahi, ⁷Taka ta rahi puni malaikat nama kapucuna, rahi bana puwiya na trompet na, maka na tupungka napa habailana i Allah, garraya napa tomaNA ta wicu limaNA.⁸Mangka, na ngahali awe ku rangi baliya ba wenaga, "Halakuka dangu tekiya na kojul hurat nama ta waiha ta limana malaikat nama dengur ta pinu tahuk dangu ta tanah ⁹Maka, ku lo ta malaikat ku kadinguya na kojulu hurat meduk. Dangu, na malaikat nu wenaga, Tekiyaka na hurat ni dangu ngangunaka, jiaya ya nama papaitaya na kabumu, taka ta abbamu na lagga hama kanenaya."¹⁰Mangka, ku tekiya na hurat meduk ta limana malaikat dangu ku nganguna, ta abbagu laga hama kanenaya; taka baku kawaluna na paita ta kabugu. ¹¹Mangka, wenaga, "Yummu harus bernubuat bali ta parengu kaba'ba, kabihu dangu maraba."

Chapter 11Du'ada Saksi

Chapter 12Na Awinu nama pa ana dangu na Naga

¹¹Yida dapa lolluya wengu Re Anak Domba, dangu wengu panewi wilu pulunguni Muri; mulanaka yida da'da namu wikumada, lapa haga weya na mati. ¹²Mulanaka nu, mu rikki wiwi wala mataka, oh surga dangu ngara dukami ma nina ta surga! Taka yina, mi mohuka ma nina ta pinu tana dangu ta tahuku mulanaka i kabaliku nama purungu ti yimmi wengu banu bakulna karna na pena na rahi nama hawutuna."

Chapter 13Na Ranga nama Luhu walingu ta Tahuk

Chapter 14Kaboguru ni Allah da Lodu wengu Lodu Wudungu

³Da lodu wengu lodu wudungu ta haga hangaji dangu ta haga patu ranga, dangu bolu ta haga mabokul*. Da ni'ang hatu ma papekangu lodu jia'haka da tuma hangahu patu kabulu patu ratu tu dapa tebus walingu ta pinu tana. ⁴Yidakah da tu dama dahala ropang awini . Yidaka da tu dama keriya na Ana Bebi gigida bana halaku. Yidaka dapa tebus ta jonga tu rara hama wua kawungu tunaka i Allah dangu i Ana Bebi. ⁵Da ni'angu kawohullu ta abbada yida: yida da'da jala'a. Na Panau walingu ta Tuma Tilu Malaikat Ku itaya na malaikat hawayuku bana wurungu ta padua awangu, bana nidiya na Injil* palupangpeku dapa tomana ti yidda nama nina ta pinu tana dangu ta ngara parengu, kabihu, hilu, dangu ta kaum ⁸Mangka, na malaikat hawayuku, nama kedua, na pakeri dangu bana panewi, "Bulurrunaika, hawingu bulurru naika na Babel nama bakul nama irruha da tu rara ta hau parengu hau parengu inung anggur ma mawuku dangu bada pakalua ropangu. ¹⁷Mangka nu, malaikat hawayiku na luhiya walingu ta Bait Allah ta surga, dangu ningi jalana ketu ma dakutuna, ¹⁸Dangu, malaikat hawayiku walu, nama kuaha ta pinu api, na luhu walingu ta altar*. Na ka okangu wengu ngaha li wadung ta malaikat nama ketang ketu dakut, Wehiyaka na ketu dakutmu dangu pakabuadaka da anggur walingu ta punguna ta tana."

Chapter 15Tu Pucu Malaikat dama Nidu Pucu Haduka

Chapter 16Pucu Koba nama Pa Ihungu Bani Ni Allah

²⁰Na ngara pinu tana na bulangu dangu da paledi dapa itama ha. ²¹Na urang es bakul, tipa hama bunu 1 talenta, kanabi walingu ta awangu pitakku ha da tu rara;

Chapter 17Na Awini ta Pinu Ranga

³Na malaikat na arega wengu Roh ta marada ginang, dangu ku itaya na hatu awini nama didung ta pinu hangiwu ranga rara nama binu ngara hujat, nama ningu pucu katiku dangu hau bulu kadu. ⁹Na ngerana ya ta wengu pengu makka. Puccu katikku jiyaka da puccu paledi nama ta pinuna na ngoduya na awinu. ¹⁰Puccu katiku nu calla jiyaka puccu marabba, dama tuma limaha kanabidayaka, na hatu marabba ninapa, dangu naha tu wallu ke da'dipa name, taka bana mekaka, dana madeima bana engangu.

Chapter 18Babel Ruhanaiya

¹¹ Dama dagangu ta pinu tana da hiaha dangu da padodurru hagang ta kota nu mula daha tu'a mahelu hiha da ngawuda, ¹²jiahaka amahu, perak, mutiara, katarri linen mapahu, katarri ungu, katarri sutra, katarri kirmizi, ngara duka ngawu walingu ta yia dama hamu, da ngawu walingu ta gading, walingu ta yia dama mahal, walingu ta tembaga, bihu, marmer, ¹³Yia lagga, rempah-rempah, wewangian, mur, kemenyan, anggur, minyak, ittu kanguddaha, kani, hapi, bebi, jara, kereta, ata, dangu naha ngahu tu rara¹⁸ dangu da ka okang bada itaya na muahu mucung kota nu, "Kota giddeyaka nama bakul hama na kota ya?" ¹⁹Da burriya na awu ta katikkuda dangu dapa nodu wengu hia dangu da hadukka, weda, " Celaka! celakalah kota bakul nu, nyiapa wali nuda da kapal ta tahuk dama awingu dedu mula rihu da!Mula, dalu hau jam ana, kota nu na kalana!"²⁰Rikki wiwi wala mataka mula yina, oh surga, oh tu-tu haranu, rasul-rasul, dangu nabi-nabi!* mula i Allah na hukuna na pinu kota nu mula yimmi.

Chapter 19Da Tu Dangu ta Sarga dapa Oha ya i Allah

Chapter 20Kerajaan Harata Dungu

⁷Bana patuppungu na harata dungu, i Kabaliku dapa yellana walingu ta penjara na. ⁸Na halaku peku napa kabalingaru da parengu⁹Yidda da deta ta mamara pinu tana dangu da galluha da umada da tu haranu dangu na kota napa buhangu. Taka yina, na api na purungu walingu ta awangu dangu pakaciha yidda. ¹⁰Mangka, na Mangu tanang nama pakabalingaruha yidda da lebbiya ta api dangu belereng, ti nuhaka da ranga dangu nabi palsu jallaka da lebbiha. Da pamayillaha ladung madung pangalang.Penghakiman ta Hagana Hangaji Kaka

Chapter 21Awang dangu Pinu Tana na wudungu

Chapter 22

³Da helu nimanguka pajarra, taka hangaji ni Allah dangu Anak domba na ta padua kota nu. da wiccu palimana da hamayangu ti Yinna. ⁴Yidda da itaya na hadaNa dangu na ngaraNa nama tuluhungu ta koba matada yidda.

⁵Madung da helu nimanguka tunuka yidda da'da helu wemanguka diur lampu dangu mata ladu mula Muri Allah napa pahawailangu, dangu yidda dapa reta lodu lupangu. ⁷Rangika, Yanni ku me ! Na pamaringiyaka na tu nama pa'atina na hilu-hilu nubuat kitab ya."¹⁷